

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 150

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 27 martie 2001

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	
LEGI ȘI DECRETE				
84.	— Lege privind ratificarea Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnată la Doha la 24 octombrie 1999.....	2		
Convenție între Guvernul României și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit.....				
130.	— Decret pentru promulgarea Legii privind ratificarea Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnată la Doha la 24 octombrie 1999.....	2-10		
★				
457/2000.	— Decret privind supunerea spre ratificare Parlamentului a Acordului dintre România și Australia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și a Protocolului anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000.....	11		
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
		85.	— Lege privind ratificarea Acordului dintre România și Australia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și a Protocolului anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000.....	12
		Acord între România și Australia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit.....		12-21
		131.	— Decret pentru promulgarea Legii privind ratificarea Acordului dintre România și Australia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și a Protocolului anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000.....	22
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE				
		633.	— Decizie a directorului general al Direcției Generale a Vănilor pentru aprobarea Normelor tehnice privind realizarea supravegherii și controlului vamal ulterior.....	24-32

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind ratificarea Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnată la Doha la 24 octombrie 1999****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Convenția dintre Guvernul României și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnată la Doha la 24 octombrie 1999.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 23 octombrie 2000, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 20 februarie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 20 martie 2001.
Nr. 84.

CONVENȚIE**între Guvernul României și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit**

Guvernul României și Guvernul Statului Qatar, dorind să promoveze și să întărească relațiile economice prin încheierea unei convenții pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1**Persoane vizate**

Prezenta convenție se aplică persoanelor care sunt rezidente ale unuia sau ale ambelor state contractante.

ARTICOLUL 2**Impozite vizate**

1. Prezenta convenție se aplică impozitelor pe venit stabilite în numele unui stat contractant sau al autorităților sale locale ori al unităților sale administrativ-teritoriale, indiferent de modul în care sunt percepute.

2. Sunt considerate *impozite pe venit* toate impozitele stabilite pe venitul total sau pe elementele de venit, inclusiv impozitele pe câștigurile provenite din înstrăinarea proprietății mobiliare sau imobiliare.

3. Impozitele existente asupra cărora se aplică prezenta convenție sunt:

a) în cazul României:

(i) impozitul pe venitul persoanelor fizice;

(ii) impozitul pe profit;

(iii) impozitul pe salarii și alte remunerații similare;

(iv) impozitul pe venitul agricol;

(v) impozitul pe dividende

(denumite în continuare *impozit român*);

b) în cazul Statului Qatar:

(i) impozitul pe venit prevăzut de lege; și

(ii) impozitul pe dividende

(denumite în continuare *impozit qatarez*).

4. Convenția se va aplica, de asemenea, oricăror impozite identice sau în esență similare, care sunt stabilite după data semnării acestei convenții în plus sau în locul impozitelor existente la care se face referire în paragraful 3. Autoritățile competente ale statelor contractante se vor informa reciproc despre orice modificări importante aduse în legislațiile lor fiscale după efectuarea lor.

ARTICOLUL 3

Definiții generale

1. În sensul prezentei convenții, în măsura în care contextul nu cere o interpretare diferită:

a) expresiile *un stat contractant* și *celălalt stat contractant* înseamnă România sau Statul Qatar, după cum cere contextul;

b) termenul *România* înseamnă România și, folosit în sens geografic, înseamnă teritoriul României, inclusiv marea sa teritorială, precum și zona economică exclusivă, asupra căreia România își exercită suveranitatea, drepturile suverane și jurisdicția în concordanță cu propria sa legislație și cu dreptul internațional cu privire la explorarea și exploatarea resurselor naturale, biologice și minerale, aflate în apele mării, pe fundul și în subsolul acestor ape;

c) termenul *Statul Qatar* înseamnă teritoriul Statului Qatar, precum și marea sa teritorială și platoul continental, asupra căreia Statul Qatar își exercită drepturile suverane și jurisdicția în concordanță cu dreptul internațional;

d) termenul *impozit* înseamnă impozit român sau impozit qatarez, după cum cere contextul;

e) termenul *persoană* include o persoană fizică, o societate sau orice altă asocieră de persoane, legal constituită în fiecare stat contractant;

f) termenul *societate* înseamnă orice persoană juridică sau orice altă entitate care este considerată ca o persoană juridică în scopul impozitării;

g) expresiile *întreprindere a unui stat contractant* și *întreprindere a celuilalt stat contractant* înseamnă, după caz, o întreprindere exploatată de un rezident al unui stat contractant și o întreprindere exploatată de un rezident al celuilalt stat contractant;

h) termenul *național* înseamnă:

(i) în cazul României, orice persoană fizică având cetățenia României și orice persoană juridică, asocieră de persoane sau orice altă entitate având statutul în conformitate cu legislația în vigoare în România;

(ii) în cazul Statului Qatar, orice persoană fizică având naționalitatea Statului Qatar în conformitate cu legislația și reglementările sale și orice persoană juridică, parteneriat, asocieră sau orice altă entitate având statutul în conformitate cu legislația în vigoare în Statul Qatar;

i) expresia *transport internațional* înseamnă orice transport efectuat cu o navă, aeronavă, un vehicul feroviar sau rutier, exploatat de o întreprindere care are locul conducerii efective într-un stat contractant, cu excepția cazului în care un asemenea transport este efectuat numai între locuri situate în celălalt stat contractant;

j) expresia *autoritate competentă* înseamnă:

(i) în cazul României, ministrul finanțelor sau reprezentantul său autorizat;

(ii) în cazul Statului Qatar, ministrul finanțelor, economiei și comerțului sau reprezentantul său autorizat.

2. În ceea ce privește aplicarea acestei convenții de un stat contractant, orice termen care nu este definit în convenție va avea, dacă contextul nu cere o interpretare diferită, înțelesul pe care îl are în cadrul legislației acestui stat cu privire la impozitele la care prezenta convenție se aplică.

ARTICOLUL 4

Rezident

1. În sensul prezentei convenții, expresia *rezident al unui stat contractant* înseamnă orice persoană care, potrivit legislației acestui stat, este supusă impunerii în acest stat datorită domiciliului său, rezidenței sale, locului conducerii, locului înregistrării sau oricărui alt criteriu de natură similară. Această expresie nu include însă o persoană care este supusă impozitării în acest stat numai pentru faptul că realizează venituri din surse sau capital situat în acest stat.

2. Atunci când, în conformitate cu prevederile paragrafului 1, o persoană fizică este rezidentă a ambelor state contractante, statutul său se determină după cum urmează:

a) aceasta va fi considerată rezidentă a statului contractant în care are o locuință permanentă la dispoziția sa; dacă dispune de o locuință permanentă în ambele state, va fi considerată rezidentă a statului cu care legăturile sale personale și economice sunt mai strânse (centrul intereselor vitale);

b) dacă statul în care această persoană are centrul intereselor sale vitale nu poate fi determinat sau dacă ea nu dispune de o locuință permanentă la dispoziția sa în nici unul dintre state, ea va fi considerată rezidentă a statului în care locuiește în mod obișnuit;

c) dacă această persoană locuiește în mod obișnuit în ambele state sau dacă nu locuiește în nici unul dintre ele, ea va fi considerată rezidentă a statului al cărui național este;

d) dacă această persoană este național al ambelor state sau dacă nu este al nici unuia dintre ele, autoritățile competente ale statelor contractante vor rezolva problema de comun acord.

3. Atunci când, potrivit prevederilor paragrafului 1, o persoană, alta decât o persoană fizică, este rezidentă a ambelor state contractante, ea va fi considerată rezidentă a statului în care se află locul conducerii sale efective.

ARTICOLUL 5

Sediu permanent

1. În sensul prezentei convenții, expresia *sediu permanent* înseamnă un loc fix de afaceri prin care întreprinderea își desfășoară în întregime sau în parte activitatea.

2. Expresia *sediu permanent* include îndeosebi:

a) un loc de conducere;

b) o sucursală;

c) un birou;

- d) o fabrică;
- e) un magazin;
- f) un atelier;
- g) o fermă sau orice plantație;

h) o mină, un puț petrolier sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale; și

i) un șantier de construcții, un proiect de construcții, de montaj sau instalare ori activitățile de supraveghere în legătură cu acestea, dar numai când asemenea șantier, proiect sau activități continuă pentru o perioadă mai mare de 6 luni în orice perioadă de 12 luni.

3. Independent de prevederile anterioare ale acestui articol, expresia *sediu permanent* se consideră că nu include:

a) folosirea de instalații exclusiv în scopul depozitării, expunerii sau al livrării de produse ori de mărfuri aparținând întreprinderii;

b) menținerea unui stoc de produse sau de mărfuri aparținând întreprinderii, exclusiv în scopul depozitării, expunerii sau al livrării;

c) menținerea unui stoc de produse sau de mărfuri aparținând întreprinderii, exclusiv în scopul prelucrării de către o altă întreprindere;

d) vânzarea de produse sau de mărfuri aparținând întreprinderii, expuse în cadrul unui târg sau al unei expoziții temporare ocazionale, când produsele sau mărfurile sunt vândute în decurs de o lună de la închiderea târgului sau a expoziției menționate;

e) menținerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul cumpărării de produse sau de mărfuri ori al colectării de informații pentru întreprindere;

f) menținerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul desfășurării pentru întreprindere a oricărei alte activități cu caracter pregătitor sau auxiliar;

g) menținerea unui loc fix de afaceri exclusiv pentru orice combinație de activități menționate în subparagrafele a)–f), cu condiția ca întreaga activitate a locului fix de afaceri, care rezultă din această combinație, să aibă un caracter pregătitor sau auxiliar.

4. Independent de prevederile paragrafelor 1 și 2, atunci când o persoană, alta decât un agent cu statut independent căruia i se aplică prevederile paragrafului 6, acționează în numele unei întreprinderi și are și exercită în mod obișnuit într-un stat contractant împuternicirea de a încheia contracte în numele întreprinderii, această întreprindere se consideră că are un sediu permanent în acel stat în privința oricăror activități pe care persoana le exercită pentru întreprindere, în afară de cazul în care activitățile acestei persoane sunt limitate la cele menționate în paragraful 3, care, dacă sunt exercitate printr-un loc fix de afaceri, nu fac din acest loc fix de afaceri un sediu permanent potrivit prevederilor aceluiași paragraf.

5. Independent de prevederile precedente ale acestui articol, o întreprindere de asigurări a unui stat contractant se consideră că are un sediu permanent în celălalt stat

contractant, cu excepția reasigurărilor, dacă încasează prime pe teritoriul celui alt stat sau asigură riscuri situate acolo prin intermediul unei persoane, alta decât un agent cu statut independent căruia i se aplică prevederile paragrafului 6.

6. O întreprindere nu se consideră că are un sediu permanent într-un stat contractant numai prin faptul că aceasta își exercită activitatea de afaceri în acel stat printr-un broker, agent comisionar general sau orice alt agent cu statut independent, cu condiția ca acesta să acționeze în cadrul activității sale obișnuite.

7. Faptul că o societate care este rezidentă a unui stat contractant controlează sau este controlată de o societate care este rezidentă a celui alt stat contractant ori care își exercită activitatea de afaceri în acel celălalt stat (printr-un sediu permanent sau în alt mod) nu este suficient pentru a face una dintre aceste societăți un sediu permanent al celeilalte.

ARTICOLUL 6

Venituri din proprietăți imobiliare

1. Veniturile realizate de un rezident al unui stat contractant din proprietăți imobiliare (inclusiv veniturile din agricultură sau din exploatarea forestieră) situate în celălalt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Expresia *proprietăți imobiliare* are înțelesul care este atribuit de legislația statului contractant în care proprietățile în cauză sunt situate. Expresia include, în orice caz, toate accesoriile proprietății imobiliare, inventarul viu și echipamentul utilizat în agricultură și exploatarea forestieră, drepturile asupra cărora se aplică prevederile dreptului comun cu privire la proprietatea funciară, uzufructul proprietăților imobiliare și drepturile la rente variabile sau fixe pentru exploatarea ori concesionarea exploatarea zăcămintelor minerale, izvoarelor și a altor resurse naturale; navele, aeronavele, vehiculele feroviare sau rutiere nu sunt considerate proprietăți imobiliare.

3. Prevederile paragrafului 1 se aplică veniturilor obținute din exploatarea directă, din închirierea sau din folosirea în orice altă formă a proprietății imobiliare.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 3 se aplică, de asemenea, veniturilor provenite din proprietăți imobiliare ale unei întreprinderi și veniturilor din proprietăți imobiliare utilizate pentru exercitarea unei profesii independente.

ARTICOLUL 7

Profiturile întreprinderii

1. Profiturile unei întreprinderi a unui stat contractant sunt impozabile numai în acel stat, în afară de cazul în care întreprinderea exercită activitate de afaceri în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat acolo. Dacă întreprinderea exercită activitate de afaceri în acest mod, profiturile întreprinderii pot fi impuse în celălalt stat contractant, dar numai acea parte din ele care este atribuibilă aceluiași sediu permanent.

2. Sub rezerva prevederilor paragrafului 3, atunci când o întreprindere a unui stat contractant exercită activitate de afaceri în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat acolo, se atribuie în fiecare stat contractant acelui sediu permanent profiturile pe care le-ar fi putut realiza dacă ar fi constituit o întreprindere distinctă și separată, exercitând activități identice sau similare în condiții identice ori similare și tratând cu toată independența cu întreprinderea al cărei sediu permanent este.

3. La determinarea profiturilor unui sediu permanent sunt admise la scădere cheltuielile ce pot fi dovedite ca fiind efectuate pentru scopurile urmărite de acest sediu permanent, inclusiv cheltuielile de conducere și cheltuielile generale de administrare efectuate, indiferent de faptul că s-au efectuat în statul contractant în care se află situat sediul permanent sau în altă parte. Aceste prevederi sunt aplicabile sub rezerva restricțiilor prevăzute de legislația internă.

4. În măsura în care într-un stat contractant se obișnuiește ca profitul care se atribuie unui sediu permanent să fie determinat prin repartizarea profitului total al întreprinderii în diversele sale părți componente, nici o prevedere a paragrafului 2 nu împiedică acest stat contractant să determine profitul impozabil în conformitate cu repartizarea uzuală; metoda de repartizare adoptată trebuie totuși să fie aceea prin care rezultatul obținut să fie în concordanță cu principiile enunțate în prezentul articol.

5. Nici un profit nu se atribuie unui sediu permanent numai pentru faptul că acest sediu permanent cumpără produse sau mărfuri pentru întreprindere.

6. În vederea aplicării prevederilor paragrafelor precedente profitul care se atribuie unui sediu permanent se determină în fiecare an prin aceeași metodă, în afară de cazul în care există motive temeinice și suficiente pentru a se proceda altfel.

7. Când profiturile includ elemente de venit care sunt tratate separat în alte articole ale prezentei convenții, prevederile acelor articole nu sunt afectate de prevederile prezentului articol.

ARTICOLUL 8

Transporturi internaționale

1. Profiturile obținute din exploatarea în trafic internațional a navelor, aeronavelor, vehiculelor feroviare sau rutiere sunt impozabile numai în statul contractant în care se află locul conducerii efective a întreprinderii.

2. Profiturile la care se referă paragraful 1 nu cuprind profiturile care se obțin din exploatarea hotelieră sau dintr-o activitate de transport distinctă de exploatarea navelor, aeronavelor, vehiculelor feroviare sau rutiere în trafic internațional.

3. Dacă locul conducerii efective a unei întreprinderi de transport naval se află la bordul unei nave, acesta se consideră că este situat în statul contractant în care se află portul de înregistrare a navei sau, dacă nu există un astfel

de port, în statul contractant în care este rezident cel care exploatează nava.

4. Prevederile paragrafului 1 se aplică, de asemenea, profiturilor obținute din participarea la un pool, la o exploatare în comun sau la o agenție internațională de transporturi, precum și dobânzilor aferente fondurilor legate de exploatarea navelor, aeronavelor, vehiculelor feroviare sau rutiere.

5. Prevederile paragrafului 1 se aplică, de asemenea, companiilor Gulf Air Co și Arab United Co, atâta timp cât Statul Qatar deține acțiuni la aceste companii și la alte întreprinderi de transport naval și aerian desemnate de Guvernul Statului Qatar.

ARTICOLUL 9

Întreprinderi asociate

Când:

a) o întreprindere a unui stat contractant participă, direct sau indirect, la conducerea, controlul sau la capitalul unei întreprinderi a celuilalt stat contractant; sau

b) aceleași persoane participă, direct sau indirect, la conducerea, controlul sau la capitalul unei întreprinderi a unui stat contractant și al unei întreprinderi a celuilalt stat contractant

și, fie într-un caz, fie în celălalt, cele două întreprinderi sunt legate în relațiile lor financiare sau comerciale prin condiții acceptate sau impuse, care diferă de cele care ar fi fost stabilite între întreprinderi independente, atunci profiturile care, fără aceste condiții, ar fi fost obținute de una dintre întreprinderi, dar nu au putut fi obținute în fapt datorită acestor condiții, pot fi incluse în profiturile acelei întreprinderi și impuse în consecință.

ARTICOLUL 10

Dividende

1. Dividendele plătite de o societate care este rezidentă a unui stat contractant unui rezident al celuilalt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste dividende pot fi, de asemenea, impuse în statul contractant în care este rezidentă societatea plătitoare de dividende și potrivit legislației acestui stat, dar dacă primitorul este beneficiarul efectiv al dividendelor, impozitul astfel stabilit nu va depăși 3% din suma brută a dividendelor. Prezentul paragraf nu afectează impunerea societății în ceea ce privește profiturile din care se plătesc dividendele.

3. Termenul *dividende* folosit în acest articol înseamnă veniturile provenite din acțiuni, din acțiuni și din drepturi de folosință, din părți miniere, din părți de fondator sau alte drepturi, care nu sunt titluri de creanță, din participarea la profituri, precum și veniturile din alte părți sociale care sunt supuse aceluiași regim de impunere ca veniturile din acțiuni de către legislația fiscală a statului în care este rezidentă societatea distribuitoare a dividendelor.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al dividendelor, fiind rezident al unui stat

contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant, în care societatea plătitoare de dividende este rezidentă, printr-un sediu permanent situat acolo, sau desfășoară în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo și deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care sunt plătite dividendele este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 15, după caz.

5. Atunci când o societate rezidentă a unui stat contractant realizează profituri sau venituri din celălalt stat contractant, acel celălalt stat nu poate să perceapă nici un impozit asupra dividendelor plătite de acea societate, cu excepția cazului în care asemenea dividende sunt plătite unui rezident al aceluși celălalt stat sau când deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care dividendele sunt plătite este efectiv legată de un sediu permanent sau de o bază fixă situată în acel celălalt stat, nici să supună profiturile nedistribuite ale societății unui impozit asupra profiturilor nedistribuite, chiar dacă dividendele plătite sau profiturile nedistribuite reprezintă în întregime ori în parte profituri sau venituri provenite din acel celălalt stat.

ARTICOLUL 11

Dobânzi

1. Dobânzile provenite dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celuilalt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste dobânzi pot fi, de asemenea, impuse în statul contractant din care provin, potrivit legislației acestui stat, dar dacă primitorul este beneficiarul efectiv al dobânzilor, impozitul astfel stabilit nu va depăși 3% din suma brută a dobânzilor.

3. Independent de prevederile paragrafului 2, dobânzile provenite dintr-un stat contractant sunt scutite de impozit în acel stat dacă sunt obținute și deținute efectiv de guvernul celuilalt stat contractant, de o autoritate locală sau de o unitate administrativ-teritorială a acestuia ori de orice agenție sau unitate bancară ori instituție a aceluși guvern, a autorității locale sau a unității administrativ-teritoriale ori când creanțele unui rezident al celuilalt stat contractant sunt garantate, asigurate sau finanțate direct ori indirect de o instituție financiară aparținând în întregime guvernului celuilalt stat contractant.

4. Termenul *dobânzi*, astfel cum este folosit în prezentul articol, înseamnă veniturile din titluri de creanță de orice natură, însoțite sau neînsoțite de garanții ipotecare ori de o clauză de participare la profiturile debitorului, și în special veniturile din efecte publice, titluri de creanță sau obligațiuni, inclusiv primele și premiile legate de asemenea efecte, titluri de creanță sau obligațiuni. Penalitățile pentru plata cu întârziere nu sunt considerate dobânzi în sensul prezentului articol.

5. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al dobânzilor, fiind un rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt

stat contractant din care provin dobânzile, printr-un sediu permanent situat acolo, sau desfășoară în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo și creanța în legătură cu care sunt plătite dobânzile este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 15, după caz.

6. Dobânzile se consideră că provin dintr-un stat contractant atunci când plătitorul este însuși acel stat, o autoritate locală, o unitate administrativ-teritorială sau un rezident al acestui stat. Totuși, când plătitorul dobânzilor, fie că este sau nu este rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant un sediu permanent sau o bază fixă în legătură cu care a fost contractată creanța generatoare de dobânzi și aceste dobânzi se suportă de acest sediu permanent sau bază fixă, atunci aceste dobânzi se consideră că provin din statul contractant în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

7. Atunci când, datorită relațiilor speciale existente între plătitor și beneficiarul efectiv sau între ambii și o altă persoană, suma dobânzilor, ținându-se seama de creanța pentru care sunt plătite, depășește suma care s-ar fi convenit între plătitor și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai la această ultimă sumă menționată. În acest caz partea excedentară a plăților este impozabilă potrivit legislației fiecărui stat contractant, ținându-se seama de celelalte prevederi ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 12

Comisioane

1. Comisiunile provenite dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celuilalt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste comisioane pot fi, de asemenea, impuse în statul contractant din care provin, potrivit legislației acestui stat, dar dacă primitorul este beneficiarul efectiv al comisiunilor, impozitul astfel stabilit nu va depăși 3% din suma brută a comisiunilor.

3. Termenul *comisioane* folosit în prezentul articol înseamnă plățile făcute către un broker, agent comisionar general sau oricărei alte persoane asimilate unui broker ori agent comisionar general de legislația fiscală a statului contractant din care provin asemenea plăți.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al comisiunilor, fiind un rezident al unui stat contractant, desfășoară o activitate de afaceri în celălalt stat contractant din care provin comisioanele, printr-un sediu permanent situat acolo, sau prestează în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo și serviciul pentru care se plătesc comisioanele este efectiv legat de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 15, după caz.

5. Comisiunile se consideră că provin dintr-un stat contractant atunci când plătitorul este însuși acel stat, o

autoritate locală, o unitate administrativ-teritorială sau un rezident al acestui stat. Totuși, când plătitorul comisioanelor, fie că este sau nu este rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant un sediu permanent sau o bază fixă de care sunt legate activitățile care generează obligația de plată a comisioanelor și aceste comisioane se suportă de acest sediu permanent sau bază fixă, atunci aceste comisioane se consideră că provin din statul contractant în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

6. Atunci când, datorită relațiilor speciale existente între plătitor și beneficiarul efectiv sau între ambii și o altă persoană, suma comisioanelor, ținându-se seama de serviciile pentru care sunt plătite, depășește suma care s-ar fi convenit între plătitor și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai la această ultimă sumă menționată. În acest caz partea excedentară a plăților este impozabilă potrivit legislației fiecărui stat contractant, ținându-se seama de celelalte prevederi ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 13

Redevențe

1. Redevențele provenite dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celui alt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste redevențe pot fi, de asemenea, impuse în statul contractant din care provin, potrivit legislației acestui stat, dar dacă primitorul este beneficiarul efectiv al redevențelor, impozitul astfel stabilit nu va depăși 5% din suma brută a redevențelor.

3. Termenul *redevențe* folosit în prezentul articol înseamnă plăți de orice fel, inclusiv plăți în natură primite pentru folosirea sau concesionarea oricărui drept de autor asupra unei opere literare, artistice ori științifice, inclusiv asupra filmelor de cinematograf și filmelor sau benzilor folosite pentru emisiunile de radio ori televiziune, transmisiilor prin satelit, cablu, fibre optice sau tehnologii similare folosite pentru emisiunile destinate publicului, oricărui patent sau mărci de comerț, desen ori model, plan, formule sau procedeu de fabricație secret ori pentru utilizarea sau dreptul de a utiliza orice echipament industrial, comercial sau științific, pentru informații referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.

Termenul *redevențe* include, de asemenea, câștigurile provenite din înstrăinarea oricăruia dintre aceste bunuri sau drepturi, în măsura în care aceste câștiguri sunt legate de producție, productivitate, de folosirea sau de dispunerea de astfel de bunuri sau proprietăți.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al redevențelor, fiind un rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant din care provin redevențele, printr-un sediu permanent situat acolo, sau desfășoară în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo și dreptul sau proprietatea pentru care se plătesc redevențele

este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 15, după caz.

5. Redevențele se consideră că provin dintr-un stat contractant atunci când plătitorul este însuși acel stat, o autoritate locală, o unitate administrativ-teritorială sau un rezident al acestui stat. Totuși, când plătitorul redevențelor, fie că este sau nu este rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant un sediu permanent sau o bază fixă de care sunt legate obligațiile de a plăti redevențele și aceste redevențe se suportă de acest sediu permanent sau bază fixă, atunci aceste redevențe se consideră că provin din statul contractant în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

6. Atunci când, datorită relațiilor speciale existente între plătitor și beneficiarul efectiv sau între ambii și o altă persoană, suma redevențelor, avându-se în vedere utilizarea, dreptul sau informația pentru care sunt plătite, depășește suma care s-ar fi convenit între plătitor și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai la această ultimă sumă menționată. În acest caz partea excedentară a plăților este impozabilă potrivit legislației fiecărui stat contractant, ținându-se seama de celelalte prevederi ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 14

Câștiguri de capital

1. Câștigurile realizate de un rezident al unui stat contractant din înstrăinarea proprietăților imobiliare, astfel cum sunt definite la art. 6, situate în celălalt stat contractant, pot fi impuse în statul contractant în care sunt situate aceste proprietăți.

2. Câștigurile provenite din înstrăinarea proprietății mobiliare care face parte din activul unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant sau a proprietății mobiliare ce ține de o bază fixă de care dispune un rezident al unui stat contractant în celălalt stat contractant pentru exercitarea unei profesii independente, inclusiv câștigurile provenite din înstrăinarea unui asemenea sediu permanent (singur sau cu întreaga întreprindere) sau a acelei baze fixe, pot fi impuse în acel celălalt stat.

3. Câștigurile provenite din înstrăinarea navelor, aeronavelor, vehiculelor feroviare și rutiere, exploatate în trafic internațional, sau a proprietăților mobiliare necesare pentru exploatarea acestor mijloace de transport sunt impozabile numai în statul contractant în care se află situat locul conducerii efective a întreprinderii.

4. Câștigurile obținute de un rezident al unui stat contractant din înstrăinarea acțiunilor sau a altor participări la capitalul unei societăți ale cărei active sunt formate în totalitate sau în principal din proprietăți imobiliare situate în celălalt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

5. Câștigurile provenite din înstrăinarea oricăror proprietăți, altele decât cele la care se face referire în paragrafele 1—4, sunt impozabile numai în statul contractant în care este rezident cel care înstrăinează.

ARTICOLUL 15

Profesii independente

1. Veniturile realizate de un rezident al unui stat contractant din exercitarea unei profesii independente sau a altor activități cu caracter independent sunt impozabile numai în acel stat, cu excepția următoarelor situații când aceste venituri pot fi, de asemenea, impuse în celălalt stat contractant:

a) dacă rezidentul dispune în mod obișnuit de o bază fixă în celălalt stat contractant în scopul desfășurării activităților sale; sau

b) dacă rezidentul este prezent în celălalt stat contractant pentru o perioadă sau perioade care însumează ori depășesc în total 183 de zile în orice perioadă de 12 luni care începe sau se termină în anul calendaristic vizat.

În situația menționată la subparagraful a) sau b) venitul poate fi impus în acel celălalt stat contractant, dar numai acea parte din venit care este atribuibilă bazei fixe sau venitului obținut din activitățile desfășurate în perioada în care acel rezident a fost prezent în acel celălalt stat.

2. Expresia *profesii independente* cuprinde în special activitățile independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și exercitarea independentă a profesiilor de medic, avocat, inginer, arhitect, dentist și contabil.

ARTICOLUL 16

Profesii dependente

1. Sub rezerva prevederilor art. 17, 19, 20, 21 și 22, salariile și alte remunerații similare obținute de un rezident al unui stat contractant pentru o activitate salariată sunt impozabile numai în acel stat, în afară de cazul în care activitatea salariată este exercitată în celălalt stat contractant. Dacă activitatea salariată este exercitată în celălalt stat contractant, remunerațiile primite pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Independent de prevederile paragrafului 1, remunerațiile obținute de un rezident al unui stat contractant pentru o activitate salariată exercitată în celălalt stat contractant sunt impozabile numai în primul stat menționat, dacă:

a) beneficiarul este prezent în celălalt stat contractant pentru o perioadă sau perioade care nu depășesc în total 183 de zile în orice perioadă de 12 luni care începe ori se termină în anul calendaristic vizat; și

b) remunerațiile sunt plătite de o persoană sau în numele unei persoane care angajează și care nu este rezidentă a celuiilalt stat; și

c) remunerațiile nu sunt suportate de un sediu permanent sau de o bază fixă pe care cel care angajează o are în celălalt stat.

3. Independent de prevederile precedente ale acestui articol, remunerațiile pe care un rezident al unui stat contractant le primește pentru o activitate salariată exercitată la bordul unei nave, aeronave, al unui vehicul feroviar sau rutier exploatat în trafic internațional sunt impozabile numai în statul contractant în care se află locul conducerii efective a întreprinderii.

ARTICOLUL 17

Remunerațiile membrilor consiliului de administrație

Remunerațiile și alte plăți similare primite de un rezident al unui stat contractant în calitate sa de membru al consiliului de administrație al unei societăți care este rezidentă a celuiilalt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

ARTICOLUL 18

Artiști și sportivi

1. Independent de prevederile art. 15 și 16, veniturile obținute de un rezident al unui stat contractant în calitate de artist de spectacol, cum sunt artiștii de teatru, de film, de radio sau televiziune, ori ca interpret muzical sau ca sportiv, din activitățile lui personale desfășurate în această calitate în celălalt stat contractant, pot fi impuse în statul contractant în care aceste activități sunt exercitate.

2. Atunci când veniturile în legătură cu activitățile personale desfășurate de un artist de spectacol sau de un sportiv în această calitate nu revin artistului de spectacol sau sportivului, ci unei alte persoane, aceste venituri, independent de prevederile art. 7, 15 și 16, pot fi impuse în statul contractant în care sunt exercitate activitățile artistului de spectacol sau ale sportivului.

3. Independent de prevederile paragrafelor 1 și 2, veniturile obținute din activitățile menționate la paragraful 1 în cadrul schimburilor culturale sau sportive, convenite de guvernele celor două state contractante și care nu sunt exercitate în scopul de a obține profituri, sunt scutite de impozit în statul contractant în care sunt exercitate aceste activități.

ARTICOLUL 19

Pensii

Pensiile, indiferent dacă provin din sectorul public sau privat, și gratuitățile primite pentru munca salariată desfășurată în trecut vor fi impozabile în țara care este sursă a venitului, indiferent de locul de rezidență a beneficiarului acestora.

ARTICOLUL 20

Funcții publice

1. Remunerațiile, altele decât pensiile, plătite de un stat contractant, o autoritate locală sau o unitate administrativ-teritorială a acestuia unei persoane fizice pentru serviciile prestate acestui stat, autorității locale sau unității administrativ-teritoriale sunt impozabile numai în acest stat.

2. Prevederile art. 16, 17 și 19 se aplică remunerațiilor și pensiilor plătite pentru serviciile prestate în legătură cu o activitate de afaceri desfășurată de un stat contractant, de o autoritate locală sau de o unitate administrativ-teritorială a acestuia.

ARTICOLUL 21

Studenti și practicanți

Remunerațiile pe care un student sau practicant — care este ori a fost imediat înainte de a vizita un stat contractant rezident al celui alt stat contractant și care este prezent în primul stat menționat numai în scopul educării sau instruirii sale — le primește pentru întreținerea, educarea sau instruirea sa nu vor fi impuse în acest stat, cu condiția ca astfel de plăți să provină din surse aflate în afara acestui stat.

ARTICOLUL 22

Alte venituri

1. Elementele de venit ale unui rezident al unui stat contractant, care nu sunt tratate la articolele precedente din prezenta convenție, sunt impozabile numai în acest stat.

2. Prevederile paragrafului 1 nu se vor aplica veniturilor, altele decât veniturile provenite din proprietățile imobiliare, astfel cum sunt definite în paragraful 2 al art. 6, obținute de un rezident al unui stat contractant, care desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat acolo sau exercită în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, iar dreptul sau proprietatea în legătură cu care venitul este plătit este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 15, după caz.

ARTICOLUL 23

Eliminarea dublei impuneri

Atunci când un rezident al unui stat contractant realizează venituri care, în conformitate cu prevederile prezentei convenții, pot fi impuse în celălalt stat contractant, primul stat menționat va permite o deducere din impozitul celui rezident cu o sumă egală cu impozitul plătit în acest celălalt stat. Totuși această deducere nu va depăși cea parte din impozitul pe venit, astfel cum este calculată înainte ca deducerea să fie acordată, care este atribuibilă, după caz, venitului care poate fi impus în acest celălalt stat.

ARTICOLUL 24

Nediscriminarea

1. Naționali unui stat contractant nu vor fi supuși în celălalt stat contractant nici unei impozitări sau obligații legate de aceasta, diferită ori mai împovărătoare decât impozitarea sau obligația la care sunt ori pot fi supuși naționali celui alt stat contractant aflați în aceeași situație,

fără a se prejudicia însă legislațiile ambelor state contractante.

2. Impunerea unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant nu va fi stabilită în condiții mai puțin favorabile în celălalt stat contractant decât impunerea stabilită întreprinderilor celui celălalt stat care desfășoară aceleași activități.

3. Întreprinderile unui stat contractant, al căror capital este integral sau parțial deținut ori controlat, în mod direct sau indirect, de unul sau de mai mulți rezidenți ai celui alt stat contractant, nu vor fi supuse în primul stat contractant menționat nici unei impuneri sau nici unei obligații legate de aceasta, care să fie diferită sau mai împovărătoare decât impunerea sau obligațiile legate de aceasta la care sunt sau pot fi supuse alte întreprinderi similare ale primului stat menționat.

4. Nici o prevedere a prezentului articol nu este considerată că obligă un stat contractant să acorde persoanelor fizice care nu sunt rezidente ale acestui stat orice deduceri personale, înlesniri sau reduceri în ceea ce privește impunerea, care sunt acordate persoanelor fizice rezidente.

5. Prevederile prezentului articol se aplică numai impozitelor care fac obiectul acestei convenții.

ARTICOLUL 25

Procedura amiabilă

1. Atunci când o persoană care este rezidentă a unui stat contractant consideră că datorită măsurilor luate de autoritățile competente ale unuia sau ale ambelor state contractante rezultă sau va rezulta pentru ea o impozitare care nu este conformă cu prevederile prezentei convenții, ea poate, indiferent de căile de atac prevăzute de legislațiile interne ale acestor state, să supună cazul său autorității competente a statului contractant al cărui rezident este sau, dacă situația sa se încadrează în prevederile paragrafului 1 al art. 24, autorității competente a statului contractant al cărui național este. Cazul trebuie prezentat în termen de 2 ani de la prima notificare a acțiunii din care rezultă o impunere contrară prevederilor prezentei convenții.

2. Autoritatea competentă se va strădui, dacă reclamația îi pare întemeiată și dacă ea însăși nu este în măsură să ajungă la o soluționare corespunzătoare, să rezolve cazul pe calea unei înțelegeri amiabile cu autoritatea competentă a celui alt stat contractant, în vederea evitării unei impozitări care nu este în conformitate cu prevederile prezentei convenții. Orice înțelegere realizată va fi aplicată indiferent de perioada de prescripție prevăzută în legislația internă a statelor contractante.

3. Autoritățile competente ale statelor contractante se vor strădui să rezolve pe calea înțelegerii amiabile orice dificultăți sau dubii rezultate ca urmare a interpretării ori aplicării prevederilor acestei convenții. De asemenea, se pot consulta reciproc pentru evitarea dublei impuneri în cazurile neprevăzute de prezenta convenție.

4. Autoritățile competente ale statelor contractante pot comunica direct între ele în scopul realizării unei înțelegeri în sensul paragrafelor precedente. Atunci când, pentru a se ajunge la o înțelegere, apare necesar un schimb oral de opinii, un atare schimb poate avea loc prin intermediul unei comisii formate din reprezentanți ai autorităților competente ale statelor contractante.

ARTICOLUL 26

Schimb de informații

1. Autoritățile competente ale statelor contractante vor face schimb de informații necesare în vederea aplicării prevederilor prezentei convenții sau ale legislațiilor interne ale statelor contractante, referitoare la impozitele vizate de prezenta convenție, în măsura în care impozitarea la care se referă nu este contrară prevederilor prezentei convenții, în special pentru prevenirea fraudei sau evaziunii cu privire la asemenea impozite. Schimbul de informații nu este limitat de prevederile art. 1. Orice informație obținută de un stat contractant va fi tratată ca secret în același mod ca și informația obținută conform prevederilor legislației interne a acestui stat și va fi dezvăluită numai persoanelor sau autorităților (inclusiv instanțe judecătorești și organe administrative) însărcinate cu aplicarea, calcularea, colectarea sau urmărirea impozitelor ori cu soluționarea contestațiilor cu privire la impozitele care fac obiectul prezentei convenții. Asemenea persoane sau autorități vor folosi informația numai în aceste scopuri. Acestea pot dezvălui informația în procedurile judecătorești sau în deciziile judiciare.

2. Prevederile paragrafului 1 nu vor fi interpretate ca impunând unui stat contractant obligația:

a) de a lua măsuri administrative contrare propriei legislații și practicii administrative a acelui stat contractant sau a celui alt stat contractant;

b) de a furniza informații care nu pot fi obținute pe baza legislației proprii sau în cadrul practicii administrative normale a acelui stat contractant ori a celui alt stat contractant;

c) de a furniza informații care ar dezvălui un secret comercial, industrial, profesional sau un procedeu de fabricație ori comercial sau informații a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice.

ARTICOLUL 27

Membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare

Prevederile prezentei convenții nu vor afecta privilegiile fiscale de care beneficiază membrii misiunilor diplomatice

Pentru Guvernul României,

Ion Pascu,

secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe

sau ai posturilor consulare în virtutea regulilor generale ale dreptului internațional sau a prevederilor unor acorduri speciale.

ARTICOLUL 28

Intrarea în vigoare

Prezenta convenție va intra în vigoare la 30 de zile de la data ultimei notificări prin care statele contractante se informează reciproc asupra îndeplinirii procedurilor legale interne necesare pentru intrarea sa în vigoare și prevederile sale vor produce efecte:

a) în ceea ce privește impozitele reținute prin stopaj la sursă, la venitul realizat în sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care prezenta convenție a intrat în vigoare; și

b) în ceea ce privește celelalte impozite pe venit, pentru perioadele impozabile ce încep în sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care prezenta convenție a intrat în vigoare.

ARTICOLUL 29

Denunțarea

1. Prezenta convenție va rămâne în vigoare o perioadă nedeterminată.

2. Fiecare stat contractant poate să remită celui alt stat contractant, pe căi diplomatice, o notă de denunțare scrisă în sau înainte de a 30-a zi a lunii iunie a fiecărui an calendaristic, începând din al cincilea an următor celui în care prezenta convenție a intrat în vigoare. În această situație prezenta convenție va înceta să aibă efecte:

a) în ceea ce privește impozitele reținute prin stopaj la sursă, la venitul realizat în sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care a fost remisă nota de denunțare; și

b) în ceea ce privește celelalte impozite pe venit, pentru perioadele impozabile ce încep în sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care a fost remisă nota de denunțare.

Drept care subsemnații, autorizați în bună și cuvenită formă de guvernele lor, au semnat prezenta convenție.

Semnată la Doha la 24 octombrie 1999, în două exemplare originale, în limbile română, arabă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe în interpretare textul în limba engleză va prevala.

Pentru Guvernul Statului Qatar,

Ahmed Bin Abdullah al-Mahmoud,

ministru de stat pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
pentru promulgarea Legii
privind ratificarea Convenției dintre Guvernul României
și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impuneri
și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit,
semnată la Doha la 24 octombrie 1999

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind ratificarea Convenției dintre Guvernul României și Guvernul Statului Qatar pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit, semnată la Doha la 24 octombrie 1999, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 19 martie 2001.
Nr. 130.

★

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind supunerea spre ratificare Parlamentului
a Acordului dintre România și Australia
pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale
cu privire la impozitele pe venit și a Protocolului anexat,
semnate la Canberra la 2 februarie 2000

În temeiul art. 91 alin. (1) și al art. 99 din Constituția României, precum și al art. 1 și 4 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se supun spre ratificare Parlamentului Acordul dintre România și Australia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și Protocolul anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000, și se dispune publicarea prezentului decret în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

EMIL CONSTANTINESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

București, 13 noiembrie 2000.
Nr. 457.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**privind ratificarea Acordului dintre România și Australia
pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit
și a Protocolului anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre România și Australia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și Protocolul anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 15 ianuarie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 20 februarie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 20 martie 2001.
Nr. 85.

A C O R D

**între România și Australia pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale
cu privire la impozitele pe venit**

România și Australia,
dorind să încheie un acord pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit,
au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1
Persoane vizate

Acest acord se va aplica persoanelor care sunt rezidente ale unuia sau ale ambelor state contractante.

ARTICOLUL 2
Impozite vizate

1. Acest acord se va aplica asupra următoarelor impozite pe venit existente:

- a) în România:
 - (i) impozitul pe venitul persoanelor fizice;
 - (ii) impozitul pe profit;
 - (iii) impozitul pe salarii și alte remunerații similare;
 - (iv) impozitul pe dividende; și
 - (v) impozitul pe venitul agricol;
- b) în Australia:
 - (i) impozitul pe venit; și

(ii) impozitul pe închirierea resurselor în cadrul proiectelor de foraj marin legate de explorarea sau exploatarea resurselor petroliere, stabilite în conformitate cu legea federală din Australia.

2. Acest acord se va aplica, de asemenea, oricărui impozit identice sau în esență similare care sunt stabilite în conformitate cu legislația din România sau în conformitate cu legea federală din Australia după data semnării acestui acord în plus sau în locul impozitelor existente. Autoritățile competente ale statelor contractante se vor informa reciproc asupra oricăror modificări importante aduse în legislațiile celor două state cu privire la impozitele la care acest acord se aplică într-o perioadă rezonabilă după efectuarea unor astfel de modificări.

ARTICOLUL 3

Definiții generale

1. În sensul acestui acord, în măsura în care contextul nu cere o interpretare diferită:

a) termenul *România* înseamnă teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România exercită, în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiului dreptului internațional, drepturi suverane și jurisdicție;

b) termenul *Australia*, când este folosit în sens geografic, exclude toate teritoriile externe, cu excepția:

- (i) teritoriului Insulei Norfolk;
- (ii) teritoriului Insulei Christmas;
- (iii) teritoriului Insulelor Cocos (Keeling);
- (iv) teritoriului Insulelor Ashmore și Cartier;
- (v) teritoriului Insulei Heard și Insulelor McDonald; și
- (vi) teritoriului Insulelor Coral Sea,

și include orice zonă adiacentă limitelor teritoriale ale Australiei (inclusiv teritoriile menționate în acest subparagraf) asupra cărora există în vigoare în prezent, în conformitate cu dreptul internațional, o lege a Australiei referitoare la explorarea sau exploatarea oricăror resurse naturale existente pe fundul mării și în subsolul platoului continental;

c) termenul *stat contractant* înseamnă România sau Australia, după cum cere contextul;

d) termenul *persoană* include o persoană fizică, o societate sau orice asociere de persoane;

e) termenul *societate* înseamnă orice persoană juridică sau orice entitate care este considerată ca o societate sau ca o persoană juridică în scopul impozitării;

f) expresiile *întreprindere a unui stat contractant* și *întreprindere a celuilalt stat contractant* înseamnă o întreprindere exploatată de un rezident al României sau o întreprindere exploatată de un rezident al Australiei, după cum cere contextul;

g) termenul *impozit* înseamnă impozit român sau impozit australian, după cum cere contextul, dar nu include orice penalizare sau dobândă percepută în conformitate cu legislația fiscală a oricărui stat contractant;

h) termenul *impozit român* înseamnă impozitul perceput de România, fiind impozit asupra căruia se aplică acest acord în conformitate cu art. 2;

i) termenul *impozit australian* înseamnă impozitul perceput de Australia, fiind impozit asupra căruia se aplică acest acord în conformitate cu art. 2;

j) termenul *autoritate competentă* înseamnă, în cazul României, ministrul finanțelor sau un reprezentant autorizat al acestuia și, în cazul Australiei, comisarul pentru impozite sau un reprezentant autorizat al acestuia;

k) termenul *transport internațional* înseamnă orice transport efectuat cu o navă sau o aeronavă exploatată de o întreprindere care are locul conducerii efective într-un stat contractant, cu excepția cazului în care nava sau aeronava

este exploatată exclusiv într-un loc sau între locuri situate în celălalt stat contractant.

2. În ceea ce privește aplicarea acestui acord de un stat contractant, orice termen care nu este definit în prezentul acord va avea, dacă contextul nu cere o interpretare diferită, înțelesul pe care îl are în cadrul legislației acestui stat cu privire la impozitele la care acest acord se aplică, în vigoare la data aplicării.

ARTICOLUL 4

Rezidența

1. În sensul acestui acord, expresia *rezident al unui stat contractant* înseamnă orice persoană care, potrivit legislației fiscale a aceluia stat, este rezident al aceluia stat.

2. O persoană nu este rezidentă a unui stat contractant pentru scopurile acestui acord dacă aceasta este supusă impozitării în acel stat numai pentru veniturile din surse aflate în acel stat.

3. Atunci când, în conformitate cu prevederile precedente ale acestui articol, o persoană fizică este rezidentă a ambelor state contractante, statutul său va fi determinat potrivit următoarelor reguli:

a) persoana va fi considerată rezidentă exclusiv a statului contractant în care are o locuință permanentă la dispoziția sa;

b) dacă dispune de o locuință permanentă la dispoziția sa în ambele state contractante sau nu dispune de nici o locuință în nici unul dintre ele, persoana va fi considerată rezidentă exclusiv a statului contractant cu care legăturile sale personale și economice sunt mai strânse; și

c) în cazurile în care statutul persoanei nu poate fi determinat în conformitate cu subparagrafele a) și b), autoritățile competente ale statelor contractante se vor consulta reciproc.

4. Atunci când, potrivit prevederilor paragrafului 1, o persoană, alta decât o persoană fizică, este rezidentă a ambelor state contractante, ea va fi considerată rezidentă exclusiv a statului contractant în care se află locul conducerii sale efective.

ARTICOLUL 5

Sediu permanent

1. În sensul acestui acord, expresia *sediu permanent*, în legătură cu o întreprindere, înseamnă un loc fix de afaceri prin care întreprinderea își desfășoară în întregime sau în parte activitatea.

2. Expresia *sediu permanent* include îndeosebi:

a) un loc de conducere;

b) o sucursală;

c) un birou;

d) o uzină;

e) un atelier;

f) o mină, un puț petrolier sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale;

g) o fermă, o plantație sau un alt loc de desfășurare a activităților agricole, de exploatare a pășunilor, de exploatare forestieră sau de cultivare a pământului; și

h) un șantier de construcții, un proiect de instalare sau montaj, care există pentru o perioadă mai mare de 9 luni.

3. O întreprindere nu se va considera că are un sediu permanent doar pentru:

a) folosirea de instalații exclusiv în scopul depozitării, expunerii sau livrării de produse ori de mărfuri aparținând întreprinderii; sau

b) menținerea unui stoc de produse sau de mărfuri aparținând întreprinderii exclusiv în scopul depozitării, expunerii ori livrării; sau

c) menținerea unui stoc de produse sau de mărfuri aparținând întreprinderii exclusiv în scopul prelucrării de către o altă întreprindere; sau

d) menținerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul cumpărării de produse sau de mărfuri ori colectării de informații pentru întreprindere; sau

e) menținerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul desfășurării unor activități cu caracter pregătitor sau auxiliar pentru întreprindere, cum ar fi publicitatea ori cercetarea științifică; sau

f) vânzarea de produse sau de mărfuri aparținând întreprinderii, expuse în cadrul unui târg sau expoziții nepermanente ori ocazionale, când produsele sau mărfurile sunt vândute în decurs de o lună de la închiderea târgului sau expoziției menționate.

4. O întreprindere se va considera că are un sediu permanent într-un stat contractant și că desfășoară activitate de afaceri prin acel sediu permanent dacă:

a) desfășoară activități de supraveghere în acel stat pentru o perioadă mai mare de 6 luni în legătură cu un șantier de construcții sau cu un proiect de construcții, instalare ori montaj, aflat în acel stat; sau

b) se folosește un volum mare de echipamente în acel stat de către întreprindere, pentru aceasta sau în cadrul unui contract cu întreprinderea, într-o perioadă mai mare de 6 luni.

5. O persoană, alta decât un agent cu statut independent căruia i se aplică prevederile paragrafului 6, care acționează într-un stat contractant în numele unei întreprinderi a celui alt stat contractant, va fi considerată ca fiind un sediu permanent al acelei întreprinderi în primul stat menționat dacă:

a) are în acel stat și exercită în mod obișnuit împuternicirea de a încheia contracte în numele întreprinderii, cu excepția cazului în care activitățile persoanei respective sunt limitate la cumpărarea de produse sau mărfuri pentru întreprindere; sau

b) în desfășurarea activității persoana respectivă produce sau prelucrează pentru întreprindere în acel stat produse ori mărfuri aparținând întreprinderii.

6. O întreprindere a unui stat contractant nu va fi considerată că are un sediu permanent în celălalt stat contractant numai prin faptul că aceasta exercită activitate de afaceri în acel celălalt stat printr-un broker, agent comisionar general sau orice alt agent cu statut independent și această persoană acționează în cadrul activității sale obișnuite de broker sau agent.

7. Faptul că o societate care este rezidentă a unui stat contractant controlează sau este controlată de o societate care este rezidentă a celui alt stat contractant sau care exercită activitate de afaceri în acel celălalt stat (printr-un sediu permanent sau în alt mod) nu este suficient pentru a face una dintre aceste societăți un sediu permanent al celeilalte.

8. Principiile stabilite în paragrafele precedente ale acestui articol se vor aplica în stabilirea situației, pentru aplicarea prevederilor paragrafului 6 al art. 11 și ale paragrafului 5 al art. 12, dacă există un sediu permanent în afara ambelor state contractante și dacă o întreprindere care nu este o întreprindere a unui stat contractant are un sediu permanent într-un stat contractant.

ARTICOLUL 6

Venituri din proprietăți imobiliare

1. Veniturile din proprietăți imobiliare pot fi impuse în statul contractant în care sunt situate proprietățile.

2. Pentru scopurile acestui articol expresia *proprietăți imobiliare*:

a) în cazul României înseamnă proprietățile care, în conformitate cu legislația României, sunt considerate proprietăți imobiliare și va include în orice caz:

- (i) accesoriile proprietății imobiliare;
- (ii) inventarul viu și echipamentul utilizat în agricultură și în exploatarea forestieră;
- (iii) drepturile asupra cărora se aplică prevederile dreptului comun cu privire la proprietatea funciară; și
- (iv) închirierea și uzufructul proprietăților imobiliare și drepturile la plăți variabile sau fixe fie ca o compensație, fie pentru exploatarea sau dreptul de explorare ori exploatarea a depozitelor minerale, a puțurilor de petrol sau gaze naturale, a carierelor sau a altor locuri de extracție ori de exploatare a resurselor naturale; și

b) în cazul Australiei are înțelesul care este atribuit de legislația Australiei și va include, de asemenea:

- (i) închirierea de terenuri și orice alte interese asupra terenurilor, îmbunătățite sau nu; și
- (ii) dreptul la plăți variabile sau fixe fie ca o compensație, fie pentru exploatarea sau dreptul de explorare ori exploatarea a depozitelor minerale, a puțurilor de petrol sau gaze naturale, carierelor sau altor locuri de extracție ori de exploatare a resurselor naturale.

Navele și aeronavele nu vor fi considerate proprietăți imobiliare.

3. Orice drepturi sau interese la care se face referire în paragraful 2 vor fi considerate ca fiind situate acolo unde sunt situate terenul, depozitele minerale, puțurile de petrol sau gaze naturale, carierele sau resursele naturale, după caz, ori unde poate avea loc explorarea sau exploatarea.

4. Prevederile paragrafului 1 se aplică veniturilor obținute din exploatarea directă, din închirierea sau din folosirea în orice altă formă a proprietății imobiliare.

5. Atunci când deținerea în proprietate de acțiuni sau de alte drepturi de participare la capitalul unei societăți dă dreptul proprietarului unor asemenea acțiuni sau drepturi de participare să folosească proprietățile imobiliare deținute de societate și care sunt situate într-un stat contractant, veniturile din asemenea drepturi pot fi impuse în acel stat.

6. Prevederile paragrafelor 1, 3 și 4 se vor aplica, de asemenea, veniturilor din proprietăți imobiliare ale unei întreprinderi și veniturilor din proprietăți imobiliare utilizate pentru exercitarea unei profesii independente.

7. Prevederile paragrafului 5 se vor aplica, de asemenea, veniturilor unei întreprinderi obținute dintr-un drept de folosință menționat în acel paragraf și se vor aplica, de asemenea, veniturilor dintr-un astfel de drept utilizat pentru exercitarea unei profesii independente.

ARTICOLUL 7

Profiturile întreprinderii

1. Profiturile unei întreprinderi a unui stat contractant vor fi impozabile numai în acel stat, în afară de cazul în care întreprinderea exercită activitate de afaceri în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat acolo. Dacă întreprinderea exercită activitate de afaceri în acest mod, profiturile întreprinderii pot fi impuse în celălalt stat contractant, dar numai acea parte din ele care este atribuibilă aceluși sediu permanent.

2. Sub rezerva prevederilor paragrafului 3, atunci când o întreprindere a unui stat contractant exercită activitate de afaceri în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat acolo, în fiecare stat contractant se atribuie aceluși sediu permanent profiturile pe care le-ar fi putut realiza dacă ar fi constituit o întreprindere distinctă și separată, exercitând activități identice sau similare în condiții identice sau similare și tratând cu toată independența cu întreprinderea al cărei sediu permanent este sau cu alte întreprinderi.

3. La determinarea profiturilor unui sediu permanent vor fi admise la scădere cheltuielile întreprinderii, fiind cheltuieli efectuate pentru scopurile urmărite de acest sediu permanent (inclusiv cheltuielile de conducere și cheltuielile generale de administrare efectuate) și care ar fi deductibile dacă sediul permanent ar fi o entitate independentă care a efectuat aceste cheltuieli, indiferent de faptul că s-au efectuat în statul contractant în care se află situat sediul permanent sau în altă parte.

4. Nici un profit nu se va atribui unui sediu permanent numai pentru faptul că acest sediu permanent cumpără produse sau mărfuri pentru întreprindere.

5. Prevederile acestui articol nu vor afecta aplicarea oricărei legi a unui stat contractant în legătură cu determinarea obligației fiscale a unei persoane în cazurile în care informațiile de care dispune autoritatea competentă a aceluși stat sunt inadecvate pentru determinarea profiturilor care urmează să fie atribuite unui sediu permanent, cu condiția ca legea să fie aplicată, în măsura în care informațiile de care dispune autoritatea competentă permit, în conformitate cu principiile acestui articol.

6. Atunci când profiturile includ elemente de venit sau câștiguri care sunt tratate separat în alte articole ale acestui acord, prevederile acelor articole nu vor fi afectate de prevederile acestui articol.

7. Prevederile acestui articol nu vor afecta aplicarea oricărei legi a unui stat contractant în legătură cu impozitul perceput asupra profiturilor din asigurări obținute de rezidenți, cu condiția ca, în cazul în care legislația specifică în vigoare în orice stat contractant la data semnării acestui acord este modificată altfel decât prin schimbări minore care nu afectează conținutul său general, statele contractante să se consulte reciproc în scopul convenirii oricăror modificări ale acestui paragraf care se consideră necesare.

8. Când:

a) un rezident al unui stat contractant este beneficiarul îndreptățit, fie direct, fie prin unul sau mai multe trusturi interpose, al unei părți din profiturile din afaceri ale unei întreprinderi exploatare în celălalt stat contractant de către administratorul unui trust care nu este tratat ca o societate în scopul impozitării; și

b) în legătură cu acea întreprindere administratorul în cauză va avea, în conformitate cu principiile art. 5, un sediu permanent în acel celălalt stat,

întreprinderea exploatare de către administrator se va considera ca fiind o afacere exploatare în celălalt stat de către rezidentul respectiv printr-un sediu permanent situat în acel celălalt stat și acea parte din profituri va fi atribuibilă aceluși sediu permanent.

ARTICOLUL 8

Nave și aeronave

1. Profiturile unei întreprinderi, obținute din exploatarea navelor sau aeronavelor, vor fi impozabile numai în statul contractant în care se află situat locul conducerii efective a întreprinderii.

2. Independent de prevederile paragrafului 1, astfel de profituri pot fi impuse în celălalt stat contractant în măsura în care acestea sunt profituri obținute direct sau indirect din exploatarea navelor sau aeronavelor exclusiv între locuri situate în acel celălalt stat.

3. Dacă locul conducerii efective a unei întreprinderi de transport naval se află la bordul unei nave, atunci acesta se va considera ca fiind situat în statul contractant în care se află portul de înregistrare a navei sau, dacă nu există un astfel de port, în statul contractant în care este rezident cel care exploatează nava.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 se vor aplica inclusiv profiturilor din exploatarea navelor sau aeronavelor, obținute din participarea la un pool sau la un alt aranjament de împărțire a profiturilor.

5. Pentru scopurile acestui articol profiturile obținute din transportul cu nave sau aeronave de pasageri, animale vii, poștă, produse sau mărfuri încărcate într-un stat contractant pentru a fi descărcate într-un loc în acel stat vor fi tratate ca profituri din exploatarea navelor sau aeronavelor exclusiv între locuri situate în acel stat.

ARTICOLUL 9

Întreprinderi asociate

1. Când:

a) o întreprindere a unui stat contractant participă direct sau indirect la conducerea, controlul sau la capitalul unei întreprinderi a celui alt stat contractant; sau

b) aceleași persoane participă direct sau indirect la conducerea, controlul sau la capitalul unei întreprinderi a unui stat contractant și al unei întreprinderi a celui alt stat contractant

și, fie într-un caz, fie în celălalt, cele două întreprinderi sunt legate în relațiile lor comerciale sau financiare prin condiții care diferă de cele care ar fi fost stabilite între întreprinderi independente tratând cu toată independența una cu cealaltă, atunci profiturile, care fără aceste condiții ar fi fost obținute de una dintre întreprinderi, dar nu au putut fi obținute în fapt datorită acestor condiții, pot fi incluse în profiturile acelei întreprinderi și impuse în consecință.

2. Prevederile paragrafului 1 nu vor afecta aplicarea oricărei legi a unui stat contractant în legătură cu determinarea obligației fiscale a unei persoane, inclusiv stabilirea acesteia în cazurile în care informațiile de care dispune autoritatea competentă a acelu stat sunt inadecvate pentru determinarea venitului ce urmează să fie atribuit unei întreprinderi, cu condiția ca legea respectivă să fie aplicată, în măsura în care este posibil, în conformitate cu principiile acestui articol.

3. Atunci când profiturile pentru care o întreprindere a unui stat contractant a fost supusă impozitării în acel stat sunt incluse, de asemenea, în virtutea paragrafului 1 sau 2, în profiturile unei întreprinderi a celui alt stat contractant și sunt supuse impozitării în acel celălalt stat, iar profiturile astfel incluse sunt profituri care ar fi revenit întreprinderii acelu celălalt stat dacă condițiile stabilite între cele două întreprinderi ar fi fost cele care ar fi fost stabilite între întreprinderi independente tratând cu toată independența una cu cealaltă, primul stat menționat va proceda la modificarea corespunzătoare a sumei impozitului stabilit asupra acelor profituri în primul stat menționat. La efectuarea unei astfel de modificări se va ține seama de celelalte prevederi ale acestui acord, sens în care autoritățile competente ale statelor contractante se vor consulta reciproc, dacă este necesar.

ARTICOLUL 10

Dividende

1. Dividendele plătite de o societate care este rezidentă, în scopurile impunerii, a unui stat contractant, fiind dividende la care un rezident al celui alt stat contractant este îndreptățit în mod profitabil, pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste dividende pot fi impuse, de asemenea, în statul contractant în care este rezidentă în scopurile impunerii societatea plătitoare de dividende și potrivit legislației acelu stat, dar impozitul astfel stabilit nu va depăși:

a) 5% din suma brută a dividendelor, în măsura în care dividendele sunt plătite din profituri care au suportat cota obișnuită de impozit la nivelul societății când aceste divi-

dende sunt plătite unei societăți (alta decât o asocieră de persoane) care deține în mod direct cel puțin 10% din capitalul societății plătitoare de dividende; și

b) 15% din suma brută a dividendelor în toate celelalte cazuri,

cu condiția ca, în cazul în care legislația specifică din orice stat contractant la data semnării acestui acord este modificată altfel decât prin schimbări minore care nu-i afectează conținutul său general, statele contractante să se consulte reciproc în scopul convenirii oricăror modificări ale acestui paragraf care se consideră necesare.

3. În sensul paragrafului 2, profiturile au suportat cota obișnuită de impozit la nivelul companiei:

a) în România, când au fost supuse impozitului pe profit; și

b) în Australia, în măsura în care dividendele au fost impuse la nivelul societății în întregime, în conformitate cu legislația sa fiscală.

4. Termenul *dividende* folosit în acest articol înseamnă veniturile provenite din acțiuni și alte venituri asimilate veniturilor din acțiuni de legislația fiscală a statului contractant în care este rezidentă în scopurile impunerii societatea distribuitoare a dividendelor.

5. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se vor aplica dacă beneficiarul îndreptățit în mod profitabil la dividende, fiind rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant în care societatea plătitoare de dividende este rezidentă printr-un sediu permanent situat acolo sau desfășoară în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, iar deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care dividendele sunt plătite este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se vor aplica prevederile art. 7 sau 14, după caz.

6. Dividendele plătite de o societate rezidentă a unui stat contractant, fiind dividende la care o persoană care nu este rezidentă a celui alt stat contractant este îndreptățită în mod profitabil, vor fi scutite de impozit în acel celălalt stat, cu excepția cazului în care deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care dividendele sunt plătite este legată efectiv de un sediu permanent sau bază fixă situată în acel celălalt stat. Acest paragraf nu se va aplica dividendelor plătite de orice societate care este rezidentă a Australiei, în scopul impunerii în Australia, și care este, de asemenea, rezidentă a României, în scopul impunerii în România.

ARTICOLUL 11

Dobânzi

1. Dobânzile provenite dintr-un stat contractant, fiind dobânzi la care un rezident al celui alt stat contractant este îndreptățit în mod profitabil, pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste dobânzi pot fi impuse, de asemenea, în statul contractant din care provin și potrivit legislației

acelui stat, dar impozitul astfel stabilit nu va depăși 10% din suma brută a dobânzilor.

3. Dobânzile provenite din investirea fondurilor oficiale de către guvernul unui stat contractant, de instituțiile sale monetare sau de o bancă îndeplinind funcția de bancă centrală în acel stat vor fi scutite de impozit în celălalt stat contractant.

4. Termenul *dobânzi*, astfel cum este folosit în acest articol, include dobânzi aferente efectelor publice, obligațiunilor sau titlurilor de creanță de orice natură, însoțite sau neînsoțite de garanții ipotecare ori de o clauză de participare la profituri, dobânzi la orice alte creanțe și orice alte venituri asimilate veniturilor din împrumuturi de legislația fiscală a statului contractant din care provine venitul.

5. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se vor aplica dacă beneficiarul îndreptățit în mod profitabil la dobânzi, fiind un rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant din care provin dobânzile, printr-un sediu permanent situat acolo, sau prestează în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, iar creanța în legătură cu care sunt plătite dobânzile este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se vor aplica prevederile art. 7 sau 14, după caz.

6. Dobânzile se consideră că provin dintr-un stat contractant atunci când plătitorul este însuși acel stat sau o subdiviziune politică, o autoritate locală sau o unitate administrativ-teritorială a acelui stat sau un rezident, în scopurile impunerii, al acelui stat. Totuși, atunci când plătitorul dobânzilor, fie că este sau nu este rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant sau în afara ambelor state contractante un sediu permanent sau o bază fixă în legătură cu care a fost contractată creanța generatoare de dobânzi și aceste dobânzi se suportă de acel sediu permanent sau bază fixă, aceste dobânzi sunt considerate că provin din statul în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

7. Atunci când, datorită relațiilor speciale existente între plătitorul de dobânzi și beneficiarul îndreptățit în mod profitabil la dobânzi sau între ambii și o altă persoană, suma dobânzilor plătite, ținându-se seama de creanța pentru care sunt plătite, depășește suma care s-ar fi convenit între plătitor și beneficiarul îndreptățit în mod profitabil la dobânzi în lipsa unor astfel de relații, prevederile acestui articol se vor aplica numai la această ultimă sumă menționată. În acest caz partea excedentară a plăților de dobândă va fi impozabilă potrivit legislației fiscale a fiecărui stat contractant, dar ținându-se seama de celelalte prevederi ale acestui acord.

ARTICOLUL 12

Redevențe

1. Redevențele provenite dintr-un stat contractant, fiind redevențe la care un rezident al celuilalt stat contractant

este îndreptățit în mod profitabil, pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Totuși aceste redevențe pot fi impuse, de asemenea, în statul contractant din care provin și potrivit legislației acelui stat, dar impozitul astfel stabilit nu va depăși 10% din suma brută a redevențelor.

3. Termenul *redevențe* folosit în acest articol înseamnă plăți sau credite periodice ori neperiodice, indiferent de descrierea lor sau de modul de calcul, în măsura în care sunt plătite ca o compensare pentru:

a) folosirea sau concesionarea oricărui drept de autor, patent, desen sau model, plan, oricărei formule secrete sau procedeu de fabricație, oricărei mărci de comerț sau altei proprietăți ori drept; sau

b) folosirea sau concesionarea oricărui echipament industrial, comercial sau științific; sau

c) furnizarea de cunoștințe sau informații științifice, tehnice, industriale ori comerciale; sau

d) furnizarea oricărei asistențe care este suplimentară și subordonată și este furnizată ca mijloc de punere în practică sau de folosire a oricărei proprietăți sau oricărui drept menționat în subparagraful a), oricărui echipament menționat în subparagraful b) sau oricăror cunoștințe ori informații menționate în subparagraful c); sau

e) recepția sau dreptul de a recepta imagini vizuale sau sunete ori ambele, transmise publicului prin:

(i) satelit; sau

(ii) cablu, fibre optice sau tehnologii similare; sau

f) folosirea sau dreptul de a folosi, în legătură cu transmisiile de televiziune sau radio, imagini vizuale sau sunete ori ambele, transmise prin:

(i) satelit; sau

(ii) cablu, fibre optice sau tehnologii similare; sau

g) folosirea sau concesionarea:

(i) filmelor de cinematograf; sau

(ii) filmelor sau benzilor video folosite pentru emisiunile de televiziune; sau

(iii) benzilor folosite pentru emisiunile de radio; sau

h) renunțarea totală sau parțială în ceea ce privește folosirea ori furnizarea oricărei proprietăți sau oricărui drept menționat în acest paragraf.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se vor aplica dacă beneficiarul îndreptățit în mod profitabil la redevențe, fiind un rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant din care provin redevențele, printr-un sediu permanent situat acolo, sau prestează în acel celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, iar proprietatea sau dreptul în legătură cu care sunt plătite sau creditate redevențele este efectiv legat de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se vor aplica prevederile art. 7 sau 14, după caz.

5. Redevențele se consideră că provin dintr-un stat contractant atunci când plătitorul este însuși acel stat sau o

subdiviziune politică, o autoritate locală sau o unitate administrativ-teritorială a aceluia stat ori un rezident, în scopurile impunerii, al aceluia stat. Totuși, atunci când plătitorul redevențelor, fie că este sau nu este rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant sau în afara ambelor state contractante un sediu permanent sau o bază fixă de care este legată obligația de a plăti redevențele și aceste redevențe sunt suportate de un asemenea sediu permanent sau bază fixă, aceste redevențe sunt considerate că provin din statul în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

6. Atunci când, datorită relațiilor speciale existente între plătitorul de redevențe și beneficiarul îndreptățit în mod profitabil la redevențe sau între ambii și o altă persoană, suma redevențelor plătite sau creditate, avându-se în vedere pentru ce sunt plătite sau creditate, depășește suma care ar fi fost convenită între plătitor și beneficiarul îndreptățit în mod profitabil la redevențe în lipsa unor astfel de relații, prevederile acestui articol se vor aplica numai la această ultimă sumă menționată. În acest caz partea excedentară a redevențelor plătite sau creditate va fi impozabilă potrivit legislației fiscale a fiecărui stat contractant, dar ținându-se seama de celelalte prevederi ale acestui acord.

ARTICOLUL 13

Venituri, profituri sau câștiguri din înstrăinarea proprietăților

1. Veniturile, profiturile sau câștigurile realizate de un rezident al unui stat contractant din înstrăinarea proprietăților imobiliare situate în celălalt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Veniturile, profiturile sau câștigurile provenite din înstrăinarea proprietăților, altele decât proprietățile imobiliare, făcând parte din activul de afaceri al unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant sau ținând de o bază fixă de care dispune un rezident al primului stat menționat în acel celălalt stat pentru exercitarea unei profesii independente, inclusiv veniturile, profiturile sau câștigurile provenite din înstrăinarea unui asemenea sediu permanent (singur sau cu întreaga întreprindere) sau bază fixă, pot fi impuse în acel celălalt stat.

3. Veniturile, profiturile sau câștigurile provenite din înstrăinarea navelor ori aeronavelor exploatate în trafic internațional sau a proprietăților (altele decât proprietățile imobiliare) necesare în vederea exploatării acestor nave sau aeronave vor fi impozabile numai în statul contractant în care se află situat locul conducerii efective a întreprinderii care înstrăinează aceste nave sau aeronave ori alte proprietăți.

4. Veniturile, profiturile sau câștigurile obținute de un rezident al unui stat contractant din înstrăinarea oricăror acțiuni sau a altor participări într-o societate ori a unei participări de orice natură într-un parteneriat, trust sau altă entitate, când valoarea activelor unei astfel de entități, deținute în mod direct sau indirect (inclusiv prin una sau

mai multe entități interpuse, cum ar fi, de exemplu, printr-un lanț de societăți), este în principal atribuibilă proprietății imobiliare situate în celălalt stat contractant, pot fi impuse în acel celălalt stat.

5. Prevederile acestui acord nu afectează aplicarea legislației unui stat contractant în legătură cu impunerea câștigurilor de natura capitalului obținute din înstrăinarea proprietăților, altele decât cele cărora li se aplică paragrafele precedente ale acestui articol.

6. În acest articol termenul *proprietăți imobiliare* are același înțeles pe care îl are în art. 6.

7. Pentru scopurile acestui articol amplasarea proprietăților imobiliare va fi determinată în conformitate cu prevederile paragrafului 3 al art. 6.

ARTICOLUL 14

Profesii independente

1. Veniturile realizate de un rezident al unui stat contractant din exercitarea unor servicii profesionale sau a altor activități independente cu un caracter similar vor fi impozabile numai în acel stat, dacă nu dispune în mod obișnuit în celălalt stat contractant de o bază fixă pentru exercitarea activităților sale. Dacă dispune de o astfel de bază fixă, veniturile pot fi impuse în celălalt stat contractant, dar numai partea care este atribuibilă activităților exercitate prin acea bază fixă.

2. Expresia *servicii profesionale* cuprinde serviciile prestate în exercitarea unei activități independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și în exercitarea independentă a profesiilor de medic, avocat, inginer, arhitect, dentist și contabil.

ARTICOLUL 15

Profesii dependente

1. Sub rezerva prevederilor art. 16, 18 și 19, salariile și alte remunerații similare obținute de o persoană fizică rezidentă a unui stat contractant pentru o activitate salariată vor fi impozabile numai în acel stat, în afară de cazul în care activitatea salariată este exercitată în celălalt stat contractant. Dacă activitatea salariată este exercitată în celălalt stat contractant, remunerațiile primite pentru această activitate pot fi impuse în acel celălalt stat.

2. Independent de prevederile paragrafului 1, remunerațiile obținute de o persoană fizică rezidentă a unui stat contractant pentru o activitate salariată exercitată în celălalt stat contractant vor fi impozabile numai în primul stat menționat, dacă:

a) beneficiarul este prezent în celălalt stat pentru o perioadă sau perioade care nu depășesc în total 183 de zile în orice perioadă de 12 luni care începe ori se termină în anul fiscal vizat al celuilalt stat; și

b) remunerațiile sunt plătite de o persoană sau în numele unei persoane care angajează și care nu este rezidentă a celuilalt stat; și

c) remunerațiile nu sunt deductibile în determinarea profiturilor impozabile ale unui sediu permanent sau baze fixe pe care cel care angajează o are în celălalt stat.

3. Independent de prevederile precedente ale acestui articol remunerațiile pentru o activitate salariată exercitată la bordul unei nave sau aeronave exploatare în trafic internațional pot fi impuse în statul contractant în care se află locul conducerii efective a întreprinderii.

ARTICOLUL 16

Remunerațiile membrilor consiliului de administrație

Remunerațiile și alte plăți similare primite de un rezident al unui stat contractant în calitate sa de membru al consiliului de administrație al unei societăți care este rezidentă a celui alt stat contractant pot fi impuse în acel celălalt stat.

ARTICOLUL 17

Artiști și sportivi

1. Independent de prevederile art. 14 și 15 veniturile obținute de artiști (cum sunt: artiștii de teatru, de film, de radio sau televiziune și interpreții muzicali) și sportivi din activitatea lor personală în această calitate pot fi impuse în statul contractant în care aceste activități sunt exercitate.

2. Atunci când veniturile în legătură cu activitățile personale desfășurate de un artist de spectacol sau de un sportiv în această calitate nu revin artistului de spectacol sau sportivului, ci unei alte persoane, acele venituri, independent de prevederile art. 7, 14 și 15, pot fi impuse în statul contractant în care sunt exercitate activitățile artistului de spectacol sau ale sportivului.

3. Independent de prevederile paragrafelor 1 și 2 veniturile obținute din activitățile menționate la paragraful 1 în cadrul schimburilor culturale sau sportive, convenite de guvernele celor două state contractante și care nu sunt exercitate în scopul de a obține profituri, vor fi scutite de impozit în statul contractant în care sunt exercitate aceste activități.

ARTICOLUL 18

Pensii și anuități

1. Pensiiile (inclusiv pensiiile publice) și anuitățile plătite unui rezident al unui stat contractant vor fi impozabile numai în acel stat.

2. Termenul *anuitate* înseamnă o sumă determinată, plătită în mod periodic la scadențe fixe în timpul vieții sau într-o perioadă specificată ori determinabilă, în virtutea unui angajament de efectuare a plăților în schimbul unei compensări corespunzătoare și depline, făcută în bani sau evaluabilă în bani.

3. Orice pensie alimentară sau altă plată pentru întreținere care provine dintr-un stat contractant și este plătită unui rezident al celui alt stat contractant va fi impozabilă numai în primul stat menționat.

ARTICOLUL 19

Funcții publice

1. Remunerațiile, altele decât pensiile sau anuitățile, plătite de un stat contractant sau de o subdiviziune politică, autoritate locală ori unitate administrativ-teritorială a acestuia unei persoane fizice pentru serviciile prestate în îndeplinirea unei funcții publice, vor fi impozabile numai în acel stat. Totuși aceste remunerații vor fi impozabile numai în celălalt stat contractant dacă serviciile sunt prestate în acel celălalt stat și persoana fizică este rezidentă a acelui stat și:

a) are cetățenia acelui stat; sau

b) nu a devenit rezidentă a acelui stat numai în scopul prestării serviciilor.

2. Prevederile paragrafului 1 nu se vor aplica remunerațiilor plătite pentru serviciile prestate în legătură cu o activitate de comerț sau de afaceri desfășurată de un stat contractant sau de o subdiviziune politică, autoritate locală ori unitate administrativ-teritorială a acestui stat. În acest caz se vor aplica prevederile art. 15 sau 16, după caz.

ARTICOLUL 20

Studenti

Când un student, care este un rezident al unui stat contractant sau care a fost rezident al acelui stat imediat înainte de sosirea sa în celălalt stat contractant și care este prezent în acel celălalt stat numai în scopul educării pentru o perioadă ce nu depășește 7 ani, primește plăți din surse situate în afara acelui celălalt stat în scopul întreținerii sau educării sale, acele plăți vor fi scutite de impozit în acel celălalt stat.

ARTICOLUL 21

Venituri nementionate expres

1. Elementele de venit ale unui rezident al unui stat contractant care nu sunt menționate în mod expres în articolele precedente ale acestui acord vor fi impozabile numai în acel stat.

2. Totuși orice astfel de venituri obținute de un rezident al unui stat contractant din surse din celălalt stat contractant pot fi impuse, de asemenea, în acel celălalt stat.

3. Prevederile paragrafului 1 nu se vor aplica veniturilor, altele decât veniturile din proprietăți imobiliare, astfel cum au fost definite în paragraful 2 al art. 6, obținute de un rezident al unui stat contractant, atunci când acele venituri sunt efectiv legate de un sediu permanent sau bază fixă situată în celălalt stat contractant. În această situație se vor aplica prevederile art. 7 sau 14, după caz.

ARTICOLUL 22

Sursa venitului

1. Veniturile, profiturile sau câștigurile obținute de un rezident al unui stat contractant, care, în conformitate cu unul sau mai multe paragrafe ale art. 6—8, 10—19 și 21,

pot fi impuse în celălalt stat contractant, vor fi considerate venituri din surse aflate în acel celălalt stat, pentru scopurile legislației fiscale a aceluși celălalt stat.

2. Veniturile, profiturile sau câștigurile obținute de un rezident al unui stat contractant, care, în conformitate cu unul sau mai multe paragrafe ale art. 6—8, 10—19 și 21, pot fi impuse în celălalt stat contractant, vor fi considerate venituri din surse aflate în acel celălalt stat, pentru scopurile art. 23 și ale legislației fiscale a primului stat contractant menționat.

ARTICOLUL 23

Metode de eliminare a dublei impunerii

1. În cazul României dubla impunere va fi eliminată după cum urmează:

a) sub rezerva subparagrafului b), când un rezident al României realizează venituri, profituri sau câștiguri care, conform prevederilor acestui acord, sunt impozabile în Australia, atunci România va scuti de impozit aceste venituri, profituri sau câștiguri. Totuși România poate lua în considerare, în calculul impozitului asupra venitului rămas al rezidentului respectiv, veniturile, profiturile sau câștigurile scutite; și

b) atunci când un rezident al României realizează elemente de venit care, potrivit prevederilor art. 10, 11 și 12, pot fi impuse în Australia, România va acorda ca deducere din impozitul pe venit al aceluși rezident o sumă egală cu impozitul plătit în Australia. Totuși această deducere nu va depăși acea parte a impozitului, calculată înainte de deducere, care este atribuibilă aceluși venit realizat din Australia.

2. În cazul Australiei dubla impunere va fi eliminată după cum urmează:

a) sub rezerva prevederilor legislației australiene, în vigoare la un moment dat, în legătură cu acordarea unui credit față de impozitul australian pentru impozitul plătit într-o țară, alta decât Australia (care nu va afecta principiile generale ale acestui articol), impozitul român plătit în conformitate cu legislația din România și în conformitate cu acest acord, fie în mod direct, fie prin deducere, în legătură cu venitul obținut de un rezident al Australiei din surse situate în România, va fi recunoscut ca un credit față de impozitul australian datorat în legătură cu acest venit; și

b) atunci când o societate rezidentă a României și care nu este rezidentă, în scopurile impunerii, a Australiei plătește dividende unei societăți rezidente a Australiei și care controlează în mod direct sau indirect nu mai puțin de 10% din numărul de voturi ale primei societăți menționate, creditul la care se face referire la subparagraful a) va include impozitul român plătit de prima companie menționată pentru partea din profituri din care sunt plătite dividendele.

ARTICOLUL 24

Procedura amiabilă

1. Atunci când un rezident al unui stat contractant consideră că, datorită măsurilor luate de autoritatea competentă a unuia sau ambelor state contractante, rezultă sau va rezulta pentru el o impozitare care nu este conformă cu prevederile acestui acord, el poate, indiferent de căile de atac prevăzute de legislația internă a acestor state contractante, să supună cazul său autorității competente a statului contractant al cărui rezident este. Cazul trebuie prezentat în termen de 3 ani de la prima notificare a acțiunii din care rezultă o impunere care este contrară prevederilor acestui acord.

2. Autoritatea competentă se va strădui, dacă reclamația îi pare întemeiată și dacă ea însăși nu este în măsură să ajungă la o soluționare corespunzătoare, să rezolve cazul cu autoritatea competentă a celuilalt stat contractant, în vederea evitării unei impozitări care nu este în conformitate cu acest acord. Soluția astfel convenită va fi aplicată indiferent de perioada de prescripție prevăzută în legislația internă a statelor contractante.

3. Autoritățile competente ale statelor contractante se vor strădui să rezolve împreună orice dificultăți sau dubii rezultate ca urmare a aplicării acestui acord.

4. Autoritățile competente ale statelor contractante pot comunica direct între ele în scopul punerii în practică a prevederilor acestui acord.

ARTICOLUL 25

Schimb de informații

1. Autoritățile competente ale statelor contractante vor face schimb de informații necesare în vederea aplicării prevederilor acestui acord sau ale legislației interne a statelor contractante referitoare la impozitele vizate de acest acord, în măsura în care impozitarea la care se referă nu este contrară prevederilor acordului. Schimbul de informații nu este limitat de prevederile art. 1. Orice informație obținută de autoritatea competentă a unui stat contractant va fi tratată ca secret în același mod ca și informația obținută conform prevederilor legislației interne a aceluși stat și va fi dezvăluită numai persoanelor sau autorităților (inclusiv la instanțe judecătorești și organe administrative) însărcinate cu stabilirea sau cu încasarea, aplicarea ori urmărirea sau soluționarea contestațiilor cu privire la impozitele care fac obiectul acestui acord și vor fi folosite numai pentru aceste scopuri. Aceste persoane sau autorități pot dezvălui informația în procedurile judecătorești sau în deciziile judiciare.

2. În nici un caz prevederile paragrafului 1 nu vor fi interpretate astfel încât să impună autorității competente a unui stat contractant obligația:

a) de a lua măsuri administrative contrare propriei legislații și practicii administrative a aceluși stat contractant sau a celuilalt stat contractant; sau

b) de a furniza informații care nu pot fi obținute pe baza legislației proprii sau în cadrul practicii administrative normale a aceluși stat contractant sau a celuilalt stat contractant; sau

c) de a furniza informații care ar dezvălui un secret de afaceri, industrial, comercial sau profesional, un procedeu de fabricație sau informații a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice.

ARTICOLUL 26

Membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare

Prevederile acestui acord nu vor afecta privilegiile fiscale de care beneficiază membrii misiunilor diplomatice sau ai posturilor consulare în virtutea fie a regulilor generale ale dreptului internațional, fie a prevederilor acordurilor speciale.

ARTICOLUL 27

Intrarea în vigoare

Ambele state contractante se vor informa reciproc, în scris, cu privire la îndeplinirea procedurilor legale și constituționale cerute pentru intrarea în vigoare a acestui acord. Acest acord va intra în vigoare la data ultimei notificări și prevederile sale se vor aplica:

a) în România:

— în ceea ce privește impozitele pe venit, profituri și câștiguri, pentru perioada de impunere începând cu data de 1 ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care acordul intră în vigoare;

b) în Australia:

(i) în ceea ce privește impozitul reținut prin stopaj la sursă pe venitul obținut de un nerezident, pentru venitul realizat la sau după data de 1 ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care acordul intră în vigoare;

Pentru România,
Manuela Vulpe,
ambasador

(ii) în ceea ce privește alte impozite australiene, pentru veniturile, profiturile sau câștigurile în orice an fiscal începând la sau după data de 1 iulie a anului calendaristic imediat următor anului în care acordul intră în vigoare.

ARTICOLUL 28

Denunțarea

Acest acord va rămâne în vigoare o perioadă nedeterminată, dar fiecare stat contractant poate să reamită celuilalt stat contractant, pe canale diplomatice, o notă de denunțare în scris la sau înainte de data de 30 iunie a oricărui an calendaristic, începând după expirarea a 5 ani de la data la care acordul a intrat în vigoare, și în acest caz acest acord va înceta să aibă efecte:

a) în România:

— în ceea ce privește impozitele pe venit, profituri și câștiguri, pentru perioada de impunere începând cu data de 1 ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care este remisă nota de denunțare;

b) în Australia:

(i) în ceea ce privește impozitul reținut prin stopaj la sursă pe venitul obținut de un nerezident, pentru venitul realizat la sau după data de 1 ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care este remisă nota de denunțare;

(ii) în ceea ce privește alte impozite australiene, pentru veniturile, profiturile sau câștigurile în orice an fiscal începând la sau după data de 1 iulie a anului calendaristic imediat următor anului în care este remisă nota de denunțare.

Drept care subsemnații, autorizați în bună și convenită formă, au semnat acest acord.

Întocmit la Canberra la 2 februarie 2000, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și engleză, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Australia,
Rod Kemp,
ministru trezorer adjunct

PROTOCOL

România și Australia au convenit la semnarea Acordului dintre ele pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit asupra următoarei clauze care este parte integrantă din acord:

Dacă într-un acord pentru evitarea dublei impuneri încheiat ulterior între Australia și un stat terț se include un articol privind nediscriminarea, Australia va informa imediat, în scris, pe canale diplomatice România și va intra în

negocieri cu România pentru a se acorda și României același tratament acordat statului terț.

Drept care subsemnații, autorizați în bună și convenită formă, au semnat acest protocol.

Întocmit la Canberra la 2 februarie 2000, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și engleză, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru România,
Manuela Vulpe,
ambasador

Pentru Australia,
Rod Kemp,
ministru trezorer adjunct

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind ratificarea Acordului dintre România și Australia pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și a Protocolului anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind ratificarea Acordului dintre România și Australia pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și a Protocolului anexat, semnate la Canberra la 2 februarie 2000, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 19 martie 2001.
Nr. 131.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 36

din 6 februarie 2001

referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată, excepții ridicate de George Duca în Dosarul nr. 7.306/2000 al Judecătoriei Sectorului 4, municipiul București, și de Maria Nicolau în Dosarul nr. 7.281/2000 al aceleiași instanțe.

La apelul nominal se prezintă, pentru Maria Nicolau, fiica acesteia, lipsind celelalte părți (George Duca, Ministerul de Interne — Secția 14 Poliție și Secția 15 Poliție), față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

În temeiul dispozițiilor art. 83 din Codul de procedură civilă Curtea constată că în lipsa unui înscris legalizat privind calitatea de mandatar special nu se poate acorda cuvântul fiicei autoarei excepției.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 278C/2000 și nr. 279C/2000 privesc aceeași lege și au un conținut identic, pune în discuție din oficiu conexarea cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public nu se opune la conexare. Curtea, în temeiul prevederilor art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 279C/2000 la Dosarul nr. 278C/2000.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, ca fiind nefondată, considerând că dispozițiile art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991 nu contravin prevederilor constituționale ale art. 30 alin. (1) din Constituție privind libertatea de exprimare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierile din 6 iulie 2000 (pronunțate distinct în dosarele nr. 7.306/2000 și nr. 7.281/2000), **Judecătoria Sectorului 4, municipiul București, a sesizat Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 22 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice**, excepții ridicate de George Duca și de Maria Nicolau.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate, care au un conținut identic, se susține că dispozițiile legale criticate contravin art. 30 alin. (1) din Constituție privind libertatea de exprimare. De asemenea, autorii excepțiilor arată că „în Constituție nu se precizează numărul de decibeli la care ai dreptul să-ți exprimi gândurile sau opiniile prin viu grai, sunete sau alte mijloace de comunicare fără a tulbura *«liniștea locuitorilor»* la care face referire pct. 22 al art. 2 din Legea nr. 61/1991”.

Judecătoria Sectorului 4, municipiul București, exprimându-și opinia, apreciază că excepțiile de neconstituționalitate sunt neîntemeiate.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, apreciază, în esență, că Legea nr. 61/1991 reglementează „situația restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți în cazul tulburării, fără drept, a liniștii locuitorilor prin producerea de zgomote cu orice aparat sau obiect ori prin strigăte sau larmă”. Astfel fiind, art. 2 pct. 22 din Legea nr. 61/1991, text elaborat în aplicarea art. 49 din Constituție, „operează o limitare, o restricție fundamentată pe o prevedere constituțională, potrivit căreia nici o persoană nu poate abuza de dreptul său de liberă exprimare, aducând atingere drepturilor celorlalte persoane, ordinii și liniștii publice, într-o manieră discreționară. Din acest motiv Legea nr. 61/1991 instituie o sancțiune contravențională, ceea ce nu constituie însă o încălcare a prevederilor art. 30 din Constituția României”. În consecință se apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, deoarece „prin textul art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991, republicată, respectându-se exigențele impuse de textul art. 49 din Constituție, s-a stabilit o sancțiune contravențională pentru persoana care, abuzând de dreptul său de liberă exprimare, aduce atingere unei alte valori ocrotite constituțional, respectiv ordinea publică”.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Prin Încheierile din 6 iulie 2000 (pronunțate distinct în dosarele nr. 7.306/2000 și nr. 7.281/2000), **Judecătoria Sectorului 4, municipiul București a sesizat Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 22 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice**. Ulterior sesizării Legea nr. 61/1991 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 18 august 2000, iar în noua structură a legii dispozițiile legale criticate — care pe fond nu au suferit nici o modificare — sunt cuprinse în textul art. 2 pct. 28. În consecință, prin prezenta decizie Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității dispozițiilor art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991, republicată, potrivit cărora: *„Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni: [...]*

28. tulburarea, fără drept, a liniștii locuitorilor prin producerea de zgomote cu orice aparat sau obiect ori prin strigăte sau larmă.”

Autorii excepțiilor susțin că prevederile de lege criticate încalcă dispozițiile art. 30 alin. (1) din Constituție, conform cărora *„Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile”*.

Examinând excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate și urmează să fie respinse.

Libertatea de exprimare, astfel cum este garantată de art. 30 alin. (1) din Constituție, permite cetățenilor să participe la viața publică, socială și culturală, manifestându-și public gândurile, opiniile, credințele și creațiile de orice fel. Dar această libertate nu poate fi absolută și ca atare este supusă unor restrângeri care trebuie să fie expres prevăzute prin lege și necesare pentru ocrotirea unor valori politice, economice, sociale și umane. Sub acest aspect Curtea reține că dispozițiile constituționale ale art. 30 alin. (1) presupun corelarea lor cu prevederile art. 26 alin. (2) și cu cele ale art. 49 din Legea fundamentală, în sensul că exercițiul libertății de exprimare poate comporta anumite restrângeri și condiționări, potrivit legii, tocmai pentru ca drepturile și libertățile garantate de Constituție cetățenilor, interesele acestora și, implicit, ordinea, sănătatea și morala publică să nu fie afectate. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 26 alin. (2), *„Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri”*, iar conform art. 49 *„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății”.

În sensul celor arătate sunt și reglementările internaționale privitoare la drepturile omului. Spre exemplu, art. 19 pct. 3 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice stabilește că libertatea de exprimare *„comportă obligații și răspunderi speciale”* și că aceasta *„poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege”*. Aceste restricții trebuie să se datoreze

„respectului drepturilor sau reputației altora“, „apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice“. De asemenea, art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale stabilește, referitor la libertatea de exprimare, că „*exercitarea acestei libertăți [...] poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritoriului sau siguranța publică, apărarea ordinii și*

prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora [...]“.

Față de cele arătate Curtea constată că dispozițiile art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991, republicată, sunt în concordanță cu prevederile constituționale ale art. 30 alin. (1), întrucât textul stabilește o sancțiune contravențională pentru persoana care, abuzând de dreptul său de liberă exprimare, aduce atingere unei alte valori ocrotite constituțional, și anume „*ordinii publice*“.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 pct. 28 din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată, excepții ridicate de George Duca în Dosarul nr. 7.306/2000 al Judecătorei Sectorului 4, municipiul București, și de Maria Nicolau în Dosarul nr. 7.281/2000 al aceleiași instanțe.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
DIRECȚIA GENERALĂ A VĂMILOR

DECIZIE

pentru aprobarea Normelor tehnice privind realizarea supravegherii și controlului vamal ulterior

Directorul general al Direcției Generale a Vănilor,
în temeiul prevederilor art. 374 din Hotărârea Guvernului nr. 626/1997 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Codului vamal al României,
având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 170/2001 privind organizarea și funcționarea Direcției Generale a Vănilor,
emite următoarea decizie:

1. Se aprobă Normele tehnice privind realizarea supravegherii și controlului vamal ulterior, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

2. Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale și serviciile supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale inter-județene vor aduce la îndeplinire dispozițiile prezentei decizii.

Directorul general al Direcției Generale a Vănilor,

Dinu Mihail Gheorghe

București, 14 martie 2001.
Nr. 633.

NORME TEHNICE
privind realizarea supravegherii și controlului vamal ulterior

I. Dispoziții generale

Art. 1. — Supravegherea vamală și controlul vamal ulterior cuprind orice acțiune a autorității vamale întreprinsă în vederea asigurării respectării reglementărilor vamale și a altor norme aplicabile mărfurilor și bunurilor aflate sub supraveghere vamală.

Art. 2. — Supravegherea vamală și controlul vamal ulterior se realizează de Direcția Generală a Vămilelor prin Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale și prin serviciile supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene.

Art. 3. — Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, respectiv serviciile supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene, reprezintă corpul de control specializat în prevenirea, combaterea, constatarea și sancționarea fraudei de orice natură în domeniul vamal, care urmărește modul de aplicare și de respectare a legislației privind importul, exportul, regimurile suspensive, precum și alte regimuri vamale realizate de persoanele fizice și juridice, române sau străine, pe întregul teritoriu al României.

Art. 4. — Personalul Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale are competență de control, potrivit atribuțiilor, pe întregul teritoriu al țării, în baza programului de activitate și în cazurile dispuse de directorul general al Direcției Generale a Vămilelor sau de directorul general adjunct care coordonează activitatea direcției. Controlul se va efectua cu prioritate la persoane fizice și juridice și, în funcție de constatări și necesități, se va extinde și la birourile vamale de control și vămuire.

Art. 5. — Personalul din cadrul serviciilor supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene execută acțiuni de control la agenții economici din zona de competență teritorială, în baza sarcinilor stabilite prin programele de activitate. În cazul misiunilor sau acțiunilor de control, investigații, supraveghere, cercetare operativă sau însoțire, care nu suferă amânare, personalul serviciilor supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene poate acționa și în afara razei teritoriale de competență, pe baza unei cereri motivate a șefului de serviciu sau a directorului direcției regionale vamale interjudețene, aprobată de conducerea

Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale.

Art. 6. — În exercitarea atribuțiilor legale personalul de specialitate din cadrul Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, respectiv din serviciile supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene, este investit cu exercitiul autorității publice, beneficiind de protecție potrivit legii.

Art. 7. — Acțiunile de control asupra mijloacelor de transport, precum și la depozite, locuri de producție sau de comercializare se pot efectua la orice oră din zi sau din noapte, iar la agenții economici controlul se va face, de regulă, în zilele în care aceștia sunt în activitate, ținându-se seama de prevederile legale în vigoare.

II. Programarea și organizarea activităților

Art. 8. — Activitatea de supraveghere vamală și control vamal ulterior se desfășoară pe bază de programe trimestriale aprobate de conducerea Direcției Generale a Vămilelor.

Art. 9. — Proiectul programului de activitate se întocmește de Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale până la data de 10 a ultimei luni din trimestru, pe baza sarcinilor primite de la conducerea Ministerului Finanțelor Publice și a Direcției Generale a Vămilelor.

Se au în vedere, de asemenea, propunerile serviciilor și birourilor din cadrul Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale.

Alte acțiuni ce urmează să fie realizate se înscriu în programul de activitate pe baza sesizării altor organe sau a propunerilor altor direcții din structura centrală sau teritorială a Direcției Generale a Vămilelor.

Art. 10. — Propunerile pentru proiectul programului de activitate făcute de serviciile supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, însoțite de directorul direcției regionale vamale interjudețene, se înaintează Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale până la data de întâi a ultimei luni din trimestru.

Art. 11. — După aprobarea programului de activitate întocmit de Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale această direcție va transmite, până la data de 25 a ultimei luni din trimestru, programele aprobate pentru fiecare direcție regională vamală interjudețeană.

Art. 12. — Acțiunile ordinare de supraveghere vamală și control vamal ulterior se desfășoară pe bază de ordin de

control/misiune aprobat de conducerea Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale sau de directorul direcției regionale vamale interjudețene (model prezentat în anexa nr. 1), iar acțiunile extraordinare (operative), pe bază de ordin de control/misiune aprobat de șeful serviciului supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale sau, în cazuri temeinic justificate, pe baza legi-timației de control.

Art. 13. — Evidența acțiunilor de supraveghere vamală și control vamal ulterior se va organiza potrivit regulilor stabilite de Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale.

Art. 14. — În situațiile în care în efectuarea controalelor tematice nu se pot respecta duratele stabilite prin program directorul general adjunct al Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, respectiv directorul direcției regionale vamale interjudețene, va analiza condițiile concrete și va putea dispune prelungirea duratei acțiunii fără a influența realizarea celorlalte acțiuni prevăzute în programul de activitate.

Art. 15. — Informarea și documentarea sistematică a întregului aparat al Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale asupra reglementărilor vamale și fiscale care apar, precum și pregătirea acțiunilor de control se desfășoară la sediul Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale sau al direcțiilor regionale vamale interjudețene lunar sau ori de câte ori este necesar.

III. Întocmirea actelor de control

Art. 16. — Organele de control ale Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, respectiv ale serviciilor supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene, întocmesc de regulă următoarele documente:

- a) proces-verbal de control;
- b) proces-verbal de constatare și sancționare a contra-vențiilor;
- c) proces-verbal preliminar;
- d) notă de constatare;
- e) notă unilaterală;
- f) proces-verbal de ridicare a documentelor/preluare de mostre/prelevare de probe.

Procesul-verbal de control

Art. 17. — Procesul-verbal de control constituie titlu de creanță pentru diferențele de drepturi vamale și alte sume cuvenite bugetului de stat. Constatările înscrise în procesul-verbal de control (model prezentat în anexa nr. 2) trebuie să fie proprii organelor de control, bazate pe date și documente expuse clar și precis, eliminându-se orice ele-

mente și descrieri personale neconcludente, care încarcă nejustificat conținutul procesului-verbal de control.

Neregulile constatate se vor consemna în procesul-verbal de control în mod obligatoriu, precizându-se în mod concret actele normative încălcate (articol, alineat), cu determinarea exactă a influențelor asupra datoriei vamale cuvenite bugetului de stat (taxe vamale, accize, T.V.A., alte taxe stabilite prin acte normative).

În procesul-verbal de control se vor înscrie, la fiecare abatere constatată, măsurile luate operativ în timpul controlului, cu menționarea documentelor întocmite, sau măsurile ce vor fi luate în continuare de persoanele fizice ori juridice controlate, cu indicarea termenului de comunicare la Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale sau la direcțiile regionale vamale interjudețene.

Termenul de comunicare la Direcția supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale sau la direcțiile regionale vamale interjudețene va fi stabilit de organul de control.

Procesul-verbal de control se semnează de organul de control și de persoanele fizice și juridice, prin reprezentanții legali ai acestora, și se înregistrează la registratura organului de control în termen de maximum 3 zile de la încheierea controlului. Procesul-verbal de control în care sunt consemnate fapte ce atrag răspunderea materială sau penală, după caz, se semnează obligatoriu și de persoanele făcute răspunzătoare.

Data comunicării rezultatelor controlului este considerată data semnării de către agentul economic sau de reprezentantul său legal a procesului-verbal de control.

Art. 18. — În cazul în care conducerea sau salariații agenților economici controlați au unele obiecții asupra constatărilor organelor de control, acestea vor fi clarificate și soluționate înainte de semnarea procesului-verbal de control.

Dacă se mențin obiecțiile, acestea vor fi prezentate în scris o dată cu semnarea procesului-verbal de control sau în termen de 5 zile lucrătoare de la această dată.

În situația în care se refuză semnarea procesului-verbal de control, rezultatele controlului vor fi comunicate prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, data primirii de către agenții economici a scrisorii fiind data comunicării.

În cazul în care scrisoarea recomandată este returnată, procesul-verbal de control rămâne valabil în forma redactată de organul de control.

Obiecțiile formulate prin contestație se vor înainta și se vor soluționa conform reglementărilor legale în vigoare.

Art. 19. — La procesul-verbal de control se vor anexa situații, tabele, acte, documente și note explicative privind susținerea constatărilor.

Tabelele sau situațiile se întocmesc în cazurile în care este necesară sintetizarea expunerii constatărilor în procesul-verbal de control. Tabelele și situațiile anexate la procesul-verbal de control vor fi semnate de organele de control și de conducerea și salariații persoanelor juridice controlate, după caz.

Documentele sau actele necesare pentru consemnarea ori fundamentarea constatărilor se anexează, după necesități, în copie certificată de organul de control și de șeful compartimentului de la care emană actul. Acestea se anexează în original când sunt considerate fictive sau dubioase ori când există indicii că se va urmări sustragerea sau distrugerea lor. În acest caz se lasă persoanelor juridice, persoanelor fizice și birourilor vamale de control și vămire controlate copii certificate de conducerea acestora și de organele de control.

Pentru clarificarea cauzelor și împrejurărilor care au condus la nerespectarea prevederilor legale organele de control pot solicita note explicative persoanelor care se fac vinovate de abaterile constatate și consemnate în procesul-verbal de control și pot fi stabilite anumite răspunderi în sarcina acestora, precum și a altor persoane care pot să contribuie la clarificarea problemelor aflate în control.

Notele explicative se pot lua în orice etapă a controlului, cu condiția ca organele de control să fie în măsură să pună întrebări precise și să combată eventualele răspunsuri necorespunzătoare. Organele de control vor analiza răspunsurile primite, iar concluziile desprinse din analiză vor fi avute în vedere la întocmirea procesului-verbal de control.

Dacă cei în cauză refuză să dea nota explicativă sau să răspundă la unele întrebări, organele de control vor formula întrebările printr-o adresă scrisă (înregistrată la persoana juridică controlată), stabilind termenul în cadrul căruia trebuie primit răspunsul.

În cazul în care nu se primește răspuns în termenul stabilit, organul de control va consemna refuzul în procesul-verbal de control (anexând o copie de pe adresă), aplicând sancțiunile prevăzute de lege.

În cazul efectuării controlului prin inventariere, la procesul-verbal de control se vor anexa situațiile privind cantitățile existente, precum și declarațiile gestionarilor luate înainte de începerea inventarierii.

În cazul ridicării de documente/preluării de mostre/prelevării de probe se întocmește proces-verbal de ridicare a documentelor/preluare de mostre/prelevare de probe (model prezentat în anexa nr. 3).

Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor

Art. 20. — Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor se încheie în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, potrivit cărora organele de control ale Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, respectiv ale serviciilor supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene, sunt organe constatatoare.

Pentru constatarea și sancționarea contravențiilor se va întocmi proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor (model prezentat în anexa nr. 4).

Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor va cuprinde mențiunile prevăzute de lege.

Lipsa din procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor a mențiunilor privind numele și prenumele contravenientului, fapta săvârșită și data comiterii acesteia sau lipsa semnăturii agentului constatator atrage nulitatea procesului-verbal.

Atât în cazul în care organul constatator aplică sancțiunea, dispunând și confiscarea, cât și atunci când sancțiunea și confiscarea se aplică de un alt organ, organul constatator va descrie bunurile supuse confiscării în procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor și va lua în privința lor măsurile de conservare sau de valorificare prevăzute de dispozițiile legale. Despre măsurile luate se fac mențiunile corespunzătoare în procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor.

Dacă bunurile confiscate aparțin altei persoane decât contravenientului, în procesul-verbal se vor menționa numele, prenumele și domiciliul persoanei fizice ori denumirea și sediul persoanei juridice, în măsura în care aceste date sunt cunoscute.

La constatarea, stabilirea, sancționarea și încasarea contravențiilor se vor aplica prevederile legilor speciale și generale cu privire la contravenții.

Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor se întocmește, de regulă, în 3 exemplare.

Procesul-verbal preliminar

Art. 21. — În cazul în care din control a rezultat săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală, se încheie un proces-verbal preliminar care va fi înaintat organelor de cercetare penală competente, împreună cu mijloacele materiale de probă (corpul delict, buletinul de analiză etc.).

Nota de constatare

Art. 22. — Notele de constatare se întocmesc atunci când în timpul controlului se fac constatări a căror reconstituire ulterioară nu este întotdeauna posibilă sau care nu pot fi dovedite ori în alte situații apreciate de organele de control.

În notele de constatare se consemnează situațiile de fapt, precum și măsurile luate operativ pentru remedierea diferențelor constatate. În situații mai deosebite este indicată folosirea martorilor la stabilirea realității faptelor constatate. Notele de constatare se semnează de organul de control, de conducătorul persoanei juridice și de persoanele la care se referă constatarea ori, după caz, de martori.

Nota unilaterală

Art. 23. — Notele unilaterale se întocmesc în cazul în care în urma controlului nu s-au constatat abateri.

În aceste note organele de control vor menționa concret documentele controlate și constatările făcute.

Procesul-verbal de ridicare a documentelor/preluare de mostre/prelevare de probe

Art. 24. — Atunci când este cazul, se vor ridica documente, se vor prelua mostre și/sau se vor preleva probe, în vederea determinării naturii mărfii. Pentru prelevarea probelor și preluarea mostrelor se vor respecta prevederile metodologiilor stabilite.

Probele vor fi numerotate, cântărite, ambalate și sigilate, iar restul cantității (martorii) va fi păstrat în birourile vamale de control și vămire unde a avut loc evenimentul, respectându-se procedura de păstrare și asigurare.

Probele prelevate pentru analiză, cu toate caracteristicile explicit descrise, vor fi menționate în procesul-verbal întocmit la locul de prelevare (model prezentat în anexa nr. 3).

Pe baza analizelor calitative și cantitative de specialitate, efectuate de laboratorul de analiză droguri, se vor emite buletine de analiză, care vor fi transmise împreună cu restul probei biroului vamal de control și vămire unde a avut loc evenimentul.

Înregistrarea actelor de control și valorificarea constatărilor controlului

Art. 25. — Procesul-verbal de control și notele de constatare împreună cu anexele și celelalte documente referitoare la controlul efectuat se înregistrează obligatoriu la organul care a dispus controlul.

În cazul în care actul de control se perfectează la sediul persoanei fizice sau juridice controlate, se înregistrează și la aceasta.

Art. 26. — Măsurile care se dispun și se iau pe baza actelor de control legal întocmite de organele de control ale Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale și de cele ale serviciilor supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene se adresează, în toate cazurile, persoanelor fizice sau reprezentantului legal al persoanei juridice controlate ori al biroului vamal de control și vămire.

Art. 27. — La actele de control încheiate se anexează notele de prezentare, care cuprind în principal următoarele:

a) organele sau persoanele, după caz, în afara persoanelor fizice și juridice controlate sau a biroului vamal de control și vămire, care au contribuit la săvârșirea faptelor constatate;

b) problemele care necesită control în continuare, făcându-se propuneri corespunzătoare;

c) măsurile ce trebuie luate în continuare de către persoanele fizice și juridice sau de biroul vamal de control și vămire controlat, precum și de organul care a dispus controlul.

IV. Evidența, urmărirea și raportarea rezultatelor activității de control

Art. 28. — Serviciile și birourile din cadrul Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale și, respectiv, serviciile supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale din cadrul direcțiilor regionale vamale interjudețene vor asigura, ori de câte ori este necesar, urmărirea, la persoanele fizice și juridice controlate și la birourile vamale de control și vămire, a aplicării măsurilor stabilite în timpul controlului, precum și raportarea rezultatelor controlului.

Art. 29. — În cazul în care prin actele de control încheiate s-au stabilit obligații de plată în sarcina celor controlați, acestea vor fi virate la bugetul statului conform legislației în vigoare. Dacă obligațiile de plată nu sunt achitate în timpul controlului, acestea vor fi transmise spre urmărire și încasare compartimentelor specializate printr-o adresă la care se vor anexa copii de pe actele întocmite, ce reprezintă titlu executoriu. Organele de urmărire și încasare vor confirma primirea acestora.

V. Dispoziții finale

Art. 30. — În măsura în care dispozițiile legale nu dispun altfel, prevederile prezentelor norme tehnice referitoare la încheierea actelor de control se aplică și activității de control ulterior desfășurate de personalul birourilor vamale de control și vămire, unde există obligația efectuării acestuia conform procedurii de vămire aplicate.

Art. 31. — Orice dispoziții contrare prezentelor norme își încetează aplicarea.

Art. 32. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentele norme tehnice.

*ANEXA Nr. 1
la normele tehnice*

DIRECȚIA GENERALĂ A VĂMILOR

DIRECȚIA SUPRAVEGHERE VAMALĂ ȘI LUPTĂ ÎMPOTRIVA FRAUDELOR VAMALE

Serviciul (Biroul)*)/

DIRECȚIA REGIONALĂ VAMALĂ INTERJUDEȚEANĂ

Serviciul supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale

ORDIN DE CONTROL/MISIUNE Nr. /.....

Inspectorii**):.....

.....
.....
.....
.....
.....

sunt autorizați să efectueze:

.....
.....
.....

la.....
(denumirea și adresa)

.....
cu***)
începând cu data de

.....
(semnătura și ștampila autorizată)

*) Se înscrie, după caz, serviciul (biroul) Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale sau al direcției regionale vamale interjudetene.
**) Se înscriu numele, prenumele și numărul legitimației de serviciu sau al actului de identitate.
***) În cazul în care pe timpul executării controlului sau al îndeplinirii misiunii se utilizează mijloace de transport, acestea vor fi menționate în ordinul de control/misiune.

PROCES-VERBAL DE CONTROL

(ziua.... luna anul)

Subsemnații, inspectori în cadrul Direcției supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale — Serviciul (Biroul)/ Direcției regionale vamale interjudețene — Serviciul supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, în baza hotărârilor Guvernului nr. 626/1997 și nr. 170/2001, precum și a Ordinului de control/misiune nr. din, am efectuat în perioada controlul

.....
.....
.....

(denumirea exactă a tematicii controlului și perioada supusă verificării)

la.....

(denumirea agentului economic, fără prescurtări)

din.....

(localitatea și sediul)

înmatriculată în registrul comerțului sub nr., cod fiscal

Unitatea este reprezentată de

(numele, prenumele și funcția)

Din controlul efectuat au rezultat constatările înscrise mai jos:

(ordinea în care se redau datele și elementele legate de fiecare constatare)

- conținutul constatării (concret, clar, precis);
- dispoziții legale încălcate (numărul, data, articolul și alineatul);
- consecințele economice (financiare, bugetare) ale constatării, cu evaluarea exactă a acestora;
- măsurile luate operativ în timpul controlului, cu menționarea documentului pe baza căruia s-au materializat;
- măsurile ce urmează să fie luate în continuare.

La terminarea controlului au fost restituite toate actele și documentele puse la dispoziție organelor de control.

Procesul-verbal s-a întocmit în două exemplare, dintre care un exemplar, înregistrat sub nr. din, a fost lăsat unității verificate, iar celălalt exemplar a fost luat de organele de control.

Organe de control,

.....

Președinte (Director),

.....

*ANEXA Nr. 3
la normele tehnice*

DIRECȚIA GENERALĂ A VĂMILOR

DIRECȚIA SUPRAVEGHERE VAMALĂ ȘI LUPTĂ ÎMPOTRIVA FRAUDELOR VAMALE
Serviciul (Biroul)/
DIRECȚIA REGIONALĂ VAMALĂ INTERJUDEȚEANĂ
Serviciul supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale
Adresa

PROCES-VERBAL

de ridicare a documentelor/preluare de mostre/prelevare de probe

Încheiat în ziua, luna, anul

Subsemnatul/subsemnații,
inspector/inspectori în cadrul Direcției Generale a Vămilelor — Direcția supraveghere vamală și luptă
împotriva fraudelor vamale — Serviciul (Biroul)/Direcția regională vamală interjudețeană
..... — Serviciul supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale,
având în vedere prevederile hotărârilor Guvernului nr. 626/1997 și nr. 170/2001, am procedat la
ridicarea de documente/preluarea de mostre/prelevarea de probe de la

.....,
după cum urmează:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Aceste documente/mostre/probe rămân la dispoziția organului de control până la clarificarea
cazului.

Drept care am încheiat prezentul proces-verbal în exemplare, dintre care unul rămâne
la, de la care s-au ridicat documentele/mostrele/probele.

*Organele de control
ale Direcției supraveghere vamală
și luptă împotriva fraudelor vamale/
Direcției regionale vamale interjudețene*

*Reprezentantul
agentului economic,*

.....
.....
.....

DIRECȚIA GENERALĂ A VĂMILOR

DIRECȚIA SUPRAVEGHERE VAMALĂ ȘI LUPTĂ ÎMPOTRIVA FRAUDELOR VAMALE

Serviciul (Biroul)

DIRECȚIA REGIONALĂ VAMALĂ INTERJUDEȚEANĂ

Serviciul supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale

PROCES-VERBAL**de constatare și sancționare a contravențiilor**

Încheiat în ziua, luna, anul, ora

Subsemnatul, având funcția de
în cadrul Serviciului (Biroului) din cadrul Direcției supraveghere vamală și luptă
împotriva fraudelor vamale/Direcției regionale vamale interjudețene — Serviciul
supraveghere vamală și luptă împotriva fraudelor vamale, în urma controlului efectuat la
....., am constatat următoarele:

Fapta/faptele constatată/constatate constituie contravenția prevăzută la art. din
și este/sunt sancționată/sancționate cu amendă de

De săvârșirea abaterilor se face răspunzător, cu adresa
declarată în, str. nr., bl., sc., et.,
ap., sectorul/județul, reprezentat de, cu domiciliul
în, str. nr., bl., et., ap.,
sectorul/județul

1. Se amendează cu lei, conform

2. Totodată, conform prevederilor, contravenientului i-au fost confiscate
următoarele bunuri:

pentru care s-au luat următoarele măsuri:

3. Contravenientul a formulat următoarele obiecții și a indicat următoarele probe de care
înțelege să se servească:

Cu drept de plângere la, în termen de 15 zile de la
comunicarea prezentului proces-verbal.

În prezența martorilor asistenți:

1., în vârstă de ani,
fiul/fiica lui și al, domiciliat/domiciliată în
str. nr., bl., sc., et., ap.,
sectorul/județul, telefon, și

2. (similar)

Prezentul proces-verbal s-a încheiat în 3 exemplare, dintre care unul a fost înmănat contra-
venientului.

Organul constator,

.....
.....
.....

Contravenient,

.....
.....
.....

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Centrul pentru relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro